Realizacja strategii

Strategia do 2015 roku zakłada umacnianie naszej pozycji jako silnego, innowacyjnego i efektywnie rozwijającego się podmiotu, który odgrywa znaczącą rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego Polski. Prowadzimy działalność z poszanowaniem zasad społecznej odpowiedzialności i zrównoważonego rozwoju. Obecnym priorytetem jest dynamiczny rozwój segmentu poszukiwawczo-wydobywczego węglowodorów. W 2012 roku w naszej rafinerii w Gdańsku odnotowaliśmy rekordowy poziom przerobu ropy naftowej, który wyniósł 9,7 mln ton, tj. o 5,6% więcej niż rok wcześniej. Poziom wydobycia w tym samym czasie wzrósł o 15,1% i wyniósł 262,3 tys. ton.

W TYM ROZDZIALE

List Przewodniczącego Rady Nadzorczej

446 mln zł
Efekt programu efektywnościowego

List Prezesa Zarządu

42%
wzrost zysku netto

Uwarunkowania działalności

5%
wzrost konsumpcji produktów rafinacji ropy (lub rafineryjnych) w 2017

Strategia

1,2 mln ton ropy
wydobycie w 2015

List Wiceprezesa Zarządu

131%
wzrost wyniku operacyjnego

Giełda

76,8%
wzrost wartości Akcji LOTOS w 2012 r.

Działalność poszukiwawczo-wydobywcza

ponad 7 tys. km²
Łączna powierzchnia posiadanych koncesji poszukiwawczych

Działalność operacyjna

92%
wykorzystanie zdolności przerobowych rafinerii

Działalność rynkowa

34%
udziału w krajowym rynku paliw

ON

Pb

List Przewodniczącego Rady Nadzorczej

Szanowni Państwo,

Był to kolejny dobry rok dla Grupy LOTOS.
Spółka podtrzymała i rozwinęła tradycję wzrostu w trudnym otoczeniu makroekonomicznym. Wyniki osiągnięte przez LOTOS w 2012 roku budzą uznanie i jednocześnie skłaniają do optymizmu w sprawie przyszłego rozwoju firmy.

Przychody Grupy LOTOS w ubiegłym roku wyniosły 33,1 mld zł, czyli były o ponad 13% wyższe niż w 2011 roku. Ogromną satysfakcję daje wzrost przerobu ropy naftowej do rekordowego poziomu 9,7 mln ton. Za jeszcze istotniejszy uważam wzrost o ponad 15% wydobycia ropy naftowej, do poziomu 262 tys. ton. Nie jest to jeszcze docelowa skala, ale silny dowód na konsekwentnie realizowaną strategię rozwoju, w której fundamentalnym kierunkiem jest właśnie wzrost własnego wydobycia, do którego powinna istotnie przyczynić się współpraca z PGNiG.

Warto wspomnieć o wysokich wpłatach z tytułu zobowiązań podatkowych. Budżet państwa otrzymał od Grupy LOTOS prawie 9,5 mld zł z tytułu różnego rodzaju podatków. Bardzo duże wpłaty otrzymały też władze samorządowe, gminy, powiaty i województwa.

Na uwagę zasługuje systematyczne zwiększanie wydajności poszczególnych instalacji i ich bardzo wysoka dostępność na poziomie 99,2%. LOTOS nie zakończył modernizacji rafinerii po zamknięciu Programu 10+, ale nadal kontynuuje ją z sukcesami. Dzięki twórczym koncepcjom inżynierom LOTOSU, usprawniono instalację hydrokrakingu MHC, dla której zwiększono wydajność konwersji z projektowych 60 do 85%. Uruchomiono też produkcję ksylenów, wysokomarżowego półproduktu petrochemicznego, na który jest duże zapotrzebowanie.

Dynamiczny rozwój sieci stacji paliw służył systematycznemu zwiększeniu udziału Grupy LOTOS w rynku detalicznym, który w 2012 roku wyniósł 8%. Na koniec ub. r. w barwach LOTOSU działało łącznie 405 stacji, z czego 101 to placówki LOTOS Optima.

Zarząd Grupy LOTOS charakteryzuje się wysoką sprawnością funkcjonowania również w trudnym otoczeniu rynkowym. Równie istotną cechą jest umiejętność szybkiego reagowania na zmiany koniunktury. W 2012 roku Zarząd wprowadził plan efektywnościowo-oszczędnościowy: Program Optymalnej Ekspansji. W jego wyniku wygenerowano oszczędności na poziomie 446 mln zł, choć plan zakładał 257 mln zł. Należy zwrócić uwagę na fakt, że obniżenie kosztów nie zakłóciło dynamiki rozwoju Grupy.

W dobrze przemyślanych koncepcjach rozwojowych Grupy LOTOS znalazł się nowy obszar. Porozumienie z Zakładami Azotowymi w Tarnowie-Mościcach otwiera drogę do uruchomienia kompleksu petrochemicznego na terenie rafinerii, co przyniesie silną i korzystną synergię możliwości technicznych LOTOSU i Azotów.

Za szczególnie ważną uważam wysoką jakość zarządzania Grupą Kapitałową LOTOS. Ten kluczowy dla oceny możliwości przyszłego rozwoju przedsiębiorstwa czynnik jest utrzymywany na znakomitym poziomie, co nie jest proste przy

wyzwaniach stawianych przez coraz bardziej konkurencyjny rynek. W procesie tym występują silne akcenty etyki, zrozumienia nowoczesnej formuły społecznej odpowiedzialności biznesu oraz bardzo sprawna komunikacja tak z pracownikami, jak i światem zewnętrznym. Grupa LOTOS to firma oparta o kulturę wartości. Profesjonalizm, szacunek, transparentność i współpraca, to zasady określone w firmie jako najważniejsze. Suma ich wszystkich jest bardzo silnym atutem Grupy LOTOS.

Przy dużej dozie niepewności dotyczącej sytuacji makroekonomicznej można mieć pewność, że przyszłość Grupy LOTOS budowana jest na silnych fundamentach. Nowoczesna technologia, bardzo sprawne zarządzanie oraz silny duch wspólnoty łączący pracowników otwierają nowe perspektywy wzrostu i gwarantują sukces rynkowy.

Z poważaniem,

Wiesław Skwarko
Przewodniczący Rady Nadzorczej
Grupa LOTOS S.A.

List Prezesa Zarządu

Z nieukrywaną satysfakcją przekazuję w Państwa ręce Zintegrowany Raport Roczny Grupy LOTOS S.A. za rok obrotowy 2012.

Spowolnienie gospodarcze w wielu krajach Europy zaczęło przeradzać się w recesję. Złe wiadomości płynące ze sfery ekonomicznej zaalarmowały konsumentów, którzy znacząco zmniejszyli wydatki na codzienne potrzeby. Te wydatki to także paliwa do samochodów. Zachodnia Europa przeżyła minione 12 miesięcy w strachu przed załamaniem strefy Euro i w warunkach nieustannej huśtawki kursów walut. Dla przedsiębiorstwa importującego surowiec, takie skoki są niezwykle szkodliwe. Cena ropy naftowej utrzymała się na wysokim poziomie ok. 100 USD/baryłkę, co przy szybkiej zmienności kursów i statycznym zapotrzebowaniu na paliwa było dla firm naftowych dużym wyzwaniem.

W tych trudnych warunkach potwierdziła się słuszność naszej strategii. Przewidzieliśmy, że przy rynku pełnym wyzwań i wysokich cenach ropy, największe szanse na sukces mają najlepiej wyposażone rafinerie. Grupa LOTOS po ukończeniu Programu 10+, należy do ścisłej czołówki technologicznej europejskich i światowych rafinerii. Odpowiednio wcześnie podjęte działania pozwoliły nam w 2012 roku zwiększyć zarówno produkcję, jak i udział w rynku, a także wypracować bardzo dobre wyniki finansowe. Był to z całą pewnością kolejny rok, w którym zwiększyliśmy wartość firmy i wzmocniliśmy podstawę dalszego rozwoju.

Z satysfakcją mogę przyznać, iż lista naszych ubiegłorocznych sukcesów jest długa. Osiągnęliśmy przychody ze sprzedaży 33,1 mld zł, które były o 13% wyższe niż rok wcześniej. Na ten wynik złożył się rekordowy poziom przerobu ropy naftowej w gdańskiej rafinerii, który w 2012 roku wyniósł 9,7 mln ton, czyli o 5,6% więcej niż w 2011 roku. Wyższy o 15,1% w stosunku do roku poprzedniego był poziom wydobycia ropy naftowej, której z własnych źródeł pozyskaliśmy 262 tys. ton. Zysk netto wyniósł 923 mln zł, co oznacza wzrost o 42% rok do roku.

Grupa LOTOS zapłaciła w 2012 roku prawie 9,5 mld zł w ramach zobowiązań podatkowych. Znaczna część tej kwoty (9,37 mld zł) trafiła do budżetu państwa. Z rozbudowy rafinerii i rosnącej produkcji paliw oraz innych produktów LOTOSU skorzystały także władze gminy, powiatu i województwa. W sumie w ub. r. samorządy otrzymały z tego 85,3 mln zł. Wpłaty podatkowe Grupy LOTOS nieustannie rosną. W okresie 2009-2012 zwiększyły się one prawie o 1,5 mld zł.

Grupa LOTOS umocniła się na rynku detalicznej sprzedaży paliw. Najszybciej rozwijającą się siecią w Polsce była LOTOS Optima. W sumie w końcu 2012 r. działało w Polsce pod marką LOTOS 405 stacji, w tym 101 pod marką LOTOS Optima. Klienci stacji paliwowych LOTOS wysoko cenią nie tylko najwyższą jakość paliw i olejów, ale też przyjazną i pomocną atmosferę. Rankingi satysfakcji konsumentów potwierdzają te obserwacje.

Dobrze rozwija się działalność Grupy LOTOS w dziedzinie poszukiwania i wydobycia ropy. Operacje z tego zakresu skoncentrowane zostały w spółce LOTOS Petrobaltic. Spółka stworzyła własną grupę kapitałową, zrzeszającą kilkanaście

podmiotów zależnych. Prowadzą one wydobycie lub mają w przyszłości zapewnić Grupie LOTOS dostęp do ropy znajdującej się pod dnem Bałtyku, na norweskim szelfie Morza Północnego i Morza Norweskiego oraz na Litwie. Zgodnie z planami strategicznymi, wydobycie Grupy LOTOS osiągnie 1,2 mln ton w 2015 roku.

Dzięki innowacyjnym koncepcjom pracowników rafinerii usprawniono działanie instalacji hydrokrakingu MHC, przez co produkuje ona znacznie więcej wysokiej jakości paliw niż przewidywał projekt. Instalacja pracuje z konwersją ok. 85% i wysoko przekracza założenia projektowe, które zakładały 60%.

Ruszyła też produkcja ksylenów służących m.in. do produkcji poliestrów. Ksyleny są szczególnie poszukiwane na rynku międzynarodowym z uwagi na szybko rosnącą produkcję opakowań.

Wartość marki LOTOS wyceniono w rankingu polskich marek na ponad 1 mld zł, co oznacza czterokrotny wzrost od 2004 roku. Szereg wyróżnień krajowych i międzynarodowych, jakie nam przyznano, potwierdzają doskonały odbiór marki przez rynek i opinię publiczną. Wśród największych przedsiębiorstw Europy Środkowo-Wschodniej LOTOS sklasyfikowano na 6. miejscu.

Strategia rozwoju LOTOSU przewiduje działania wykorzystujące dotychczasowy potencjał i jednocześnie otwierające nowe pole ekspansji. Służy temu zawarte porozumienie z PGNiG w dziedzinie współpracy przy poszukiwaniu i wydobyciu gazu ziemnego i ropy naftowej ze złóż tradycyjnych i niekonwencyjnych. LOTOS Petrobaltic wspólnie z CalEnergy Resources zagospodaruje położone na Morzu Bałtyckim złoża gazowe B4 i B6, zawierające do 4 mld m^3 gazu.

W końcu ubiegłego roku zostało zawarte porozumienie z Zakładami Azotowymi w Tarnowie-Mościcach w sprawie wstępnego studium wykonalności dwóch alternatywnych kierunków rozwoju – pierwszego poprzez budowę instalacji krakingu parowego oraz drugiego zakładającego budowę kompleksu aromatów. Realizacja tego projektu będzie logicznym wykorzystaniem zarówno warunków terenowych, technicznych oraz półproduktów w rafinerii, jak też odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku.

W działalności Grupy LOTOS wielką uwagę zwracamy na skutki społeczne i elementy etyczne. W 2012 r. wszyscy pracownicy mieli możliwość stworzenia wizji etycznej LOTOSU, która określa system wartości, jakim powinni kierować się w swojej pracy ludzie na każdym stanowisku. Profesjonalizm, szacunek, transparentność i współpraca, to zasady określone jako najważniejsze. Grupa LOTOS jest powszechnie uważana za świetnie funkcjonującą firmę w sferze społecznej odpowiedzialności biznesu, a sponsoring sportowy w wykonaniu LOTOSU stał się modelem nowoczesnych relacji przedsiębiorstw i sportu.

Mimo imponujących rozmiarów naszej organizacji, Grupę LOTOS cechuje duża elastyczność działania, tak ważna w warunkach ciągłej zmiany otoczenia. Potrafimy szybko reagować i wprowadzać rozwiązania, które gwarantują bezpieczną realizację głównych projektów rozwojowych grupy kapitałowej w trudnej i mało stabilnej sytuacji makroekonomicznej. Przykładem jest wprowadzony na początku 2012 r. efektywnościowo-oszczędnościowy Program Optymalnej Ekspansji, który w ciągu roku przyniósł oszczędności sięgające 446 mln zł. Ważnym elementem wspierającym realizację przyjętych w strategii rozwoju działań, będzie uruchomiony Program Efektywność i Rozwój 2013-2015. Jego założenia koncentrują się na podniesieniu efektywności i umożliwieniu wszystkim spółkom Grupy Kapitałowej LOTOS dalszego dynamicznego rozwoju.

Szanowni Państwo,

bardzo dobre wyniki cieszą, ponieważ są ilustracją trafnie podjętych decyzji biznesowych. Jednak biorąc pod uwagę brak perspektyw szybkiej poprawy otoczenia makroekonomicznego i przyspieszenia rozwoju gospodarczego w Europie, chcę szczególnie zwrócić Państwa uwagę na szereg zdarzeń minionego roku, które będą budować wartość naszej organizacji również w kolejnych latach. W 2013 r. LOTOS wchodzi uzbrojony w wiedzę i doświadczenie z działania w poprzednich kryzysowych okresach. Świetnie wyszkoleni, oddani swojej pracy i swojej firmie specjaliści, powszechna świadomość jasnej, realistycznej strategii rozwoju oraz wysoka jakość zarządzania przedsiębiorstwem, stwarzają nie tylko pewność przetrwania Grupy LOTOS w dobrym stanie. Dają gwarancję jej rozwoju i sukcesów rynkowych.

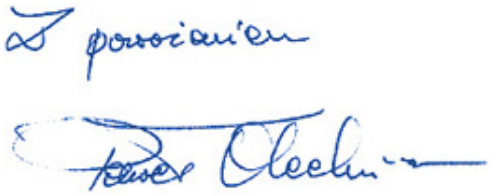

Paweł Olechnowicz
Prezes Zarządu
Dyrektor Generalny
Grupa LOTOS S.A.

Uwarunkowania działalności

Sytuacja w globalnej gospodarce kształtowała się w 2012 r. poniżej oczekiwań rynku. Największe gospodarki świata utrzymały nieznaczny wzrost, jednak był on niższy niż w poprzednich latach.

W krajach rozwiniętych pozytywne oddziaływanie na finansową stabilność, wzrost produkcji oraz przeciwdziałanie bezrobociu osiągnięto poprzez działania łagodzące politykę monetarną i zwiększanie płynności rynków. Źródłem obserwowanej niepewności były w znacznym stopniu trudności wielu krajów w prowadzeniu zrównoważonej polityki fiskalnej.

Gospodarka globalna w 2012 r. kontynuowała trend wzrostowy, jednak dynamika zmian (3,2%) była niższa niż oczekiwano (o 0,3 pp. mniej niż w prognozach z lipca 2011 r). Niewiele wyższa korekta (0,6 pp. w dół) dotyczy prognozy na 2013 r. i wskazuje na oczekiwane tempo wzrostu PKB na poziomie 3,3%.

Pomimo podjętych działań naprawczych w krajach członkowskich, kryzys w krajach strefy Euro pozostaje największym zagrożeniem dla globalnego ożywienia gospodarczego. W 2012 r. odnotowano spadek PKB w strefie Euro na poziomie -0,6%. Oczekuje się utrzymania trendu spoadkowego w 2013 r. na poziomie -0,3%[1].

[1] World Economic Outlook, MFW, kwiecień 2013 r.

Dynamika PKB w latach 2011-2013

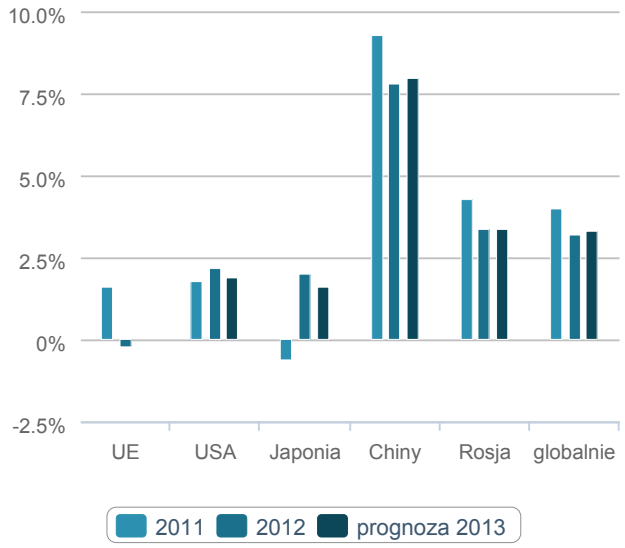

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych IMF (kwiecień 2013 r.)

Dynamika PKB w 2011 i 2012 (zmiana roczna)

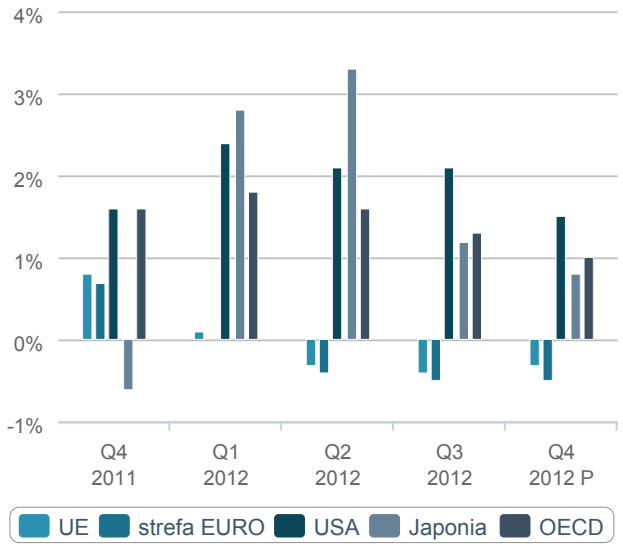

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Eurostat, OECD, MFW.

Przezwyciężenie trudności i zagrożeń gospodarczych w krajach rozwiniętych, związanych w znacznej mierze z nadmiernym zadłużeniem publicznym, będzie wymagać dalszego wsparcia ze strony polityki monetarnej, ostrożnej polityki fiskalnej oraz kontynuowania reform strukturalnych.

Sytuacja sektora rafineryjnego

Pomimo trudności ekonomicznych w minionym roku odnotowano ogólny wzrost zapotrzebowania na ropę naftową, w tym utrzymujący się trend spadkowy konsumpcji w krajach rozwiniętych i wyższe zużycie w krajach rozwijających się [2] oraz nieznacznie wyższą cenę surowca na rynku.

Organizacje branżowe oceniają, że przeciętne zapotrzebowanie na surowiec w 2012 r. wyniosło 89,2 mb/d (millions of barrels per day), tj. o ok. 0,9% (0,8 mb/d) więcej niż w roku poprzedzającym. Jednocześnie średnie oczekiwane zużycie ropy w 2013 r. wyniesie 90,1 mb/d, co oznacza wzorost o 0,9%[3]. Średniookresowe prognozy Międzynarodowej Agencji Energii (MAE) przewidują zapotrzebowanie na surowiec w 2017 r. na poziomie przewyższającym 95 mb/d, co oznacza średnioroczną stopę wzrostu w wysokości 1,3%.

[2] Oil Market Report, MAE, listopad 2012 r.
[3] Wyliczenia własne na podstawie danych OPEC, MAE, US EIA.

Szacunki MAE wskazują, że motorem globalnego wzrostu pozostaje rosnące zapotrzebowanie na surowiec w krajach rozwijających się. Według szacunków wzrost w 2012 r. w krajach poza OECD wyniósł 2,8%, a w 2013 r. powinien utrzymać się na poziomie 2,6%, osiągając 44,7 mb/d. Z drugiej strony ocenia się, że konsumpcja w krajach rozwiniętych obniżyła się o 1,1% (2012 r.), a spadek w 2013 r. może wynieść dalsze 0,7% (do 45,8 mb/d). MAE szacuje, że powyższe tendencje utrzymają się w średnim okresie, tj. do 2017 r.

Szacowana konsumpcja surowca w Europie w 2012 r. wyniosła 14,5 mb/d. Ocenia się, iż w 2013 r. zapotrzebowanie będzie na poziomie 14,3 mb/d [4].

Kształtowanie się popytu na ropę (mb/d)

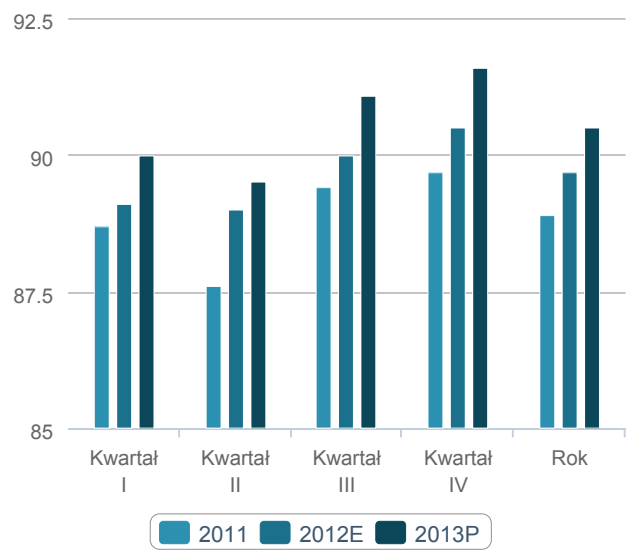

Opracowanie własne na podstawie danych MAE (grudzień 2012 r.).

Istotny wpływ na sytuację sektora poszukiwawczo-wydobywczego w 2012 r. miały notowania cen ropy i gazu na rynkach światowych oraz wahania kursów walutowych.

Postępujące zmiany w wykorzystaniu źródeł energetycznych, szczególnie z powodu ogromnej ekspansji gazu ziemnego w energetyce Stanów Zjednoczonych, stałego rozwoju alternatywnych, odnawialnych źródeł energii oraz rozwoju poszukiwań i wydobycia węglowodorów z łupków, wpłynęły na znaczną obniżkę cen gazu. Podobny trend może mieć potencjalnie wpływ na bilans popytu i podaży również w przypadku ropy naftowej, szczególnie wobec widocznego rozwoju projektów wydobycia ropy ze złóż niekonwencjonalnych.

Obserwowane jest także wyczerpywanie się złóż o niskim koszcie wydobycia. Nowe złoża wymagają znacznie większych inwestycji, co podnosi cenę wydobywanej baryłki ropy. Obecna koncentracja poszukiwań i wydobycia węglowodorów odbywa się z łupków na obszarze USA, ze złóż podmorskich o dużych głębokościach wody oraz z podmorskich stref polarnych. Przewidywana ekspansja wydobycia ropy i gazu z tych obszarów wymagać będzie większych jednostkowych nakładów na wydobywaną baryłkę ekwiwalentną, co może znaleźć odzwierciedlenie w rynkowej cenie sprzedaży węglowodorów.

Siła oddziaływania opisanych przeciwstawnych trendów wraz z ogólną sytuacją gospodarczą będzie determinowała poziom notowań cen ropy i gazu na rynkach światowych.

[4] Oil Market Report, MAE, listopad-grudzień 2012 r.

Międzynarodowy rynek paliw [5]

Szacuje się, że popyt na produkty rafinacji ropy wzrósł w 2012 r. globalnie o 0,7%. Wzrost zapotrzebowania będzie odnotowany zarówno w segmentach benzyn silnikowych (0,6%) oraz oleju napędowego (0,8%). Zwiększyło się także szacunkowe zużycie LPG (1,2%) oraz lekkiego oleju opałowego (1,8%). Nieznacznie mniejsze natomiast będzie zapotrzebowanie na paliwo lotnicze JET (-0,4%).

[5] Mid-Term Oil Market Outlook 2012-2017, JBC Energy, październik 2012 r.

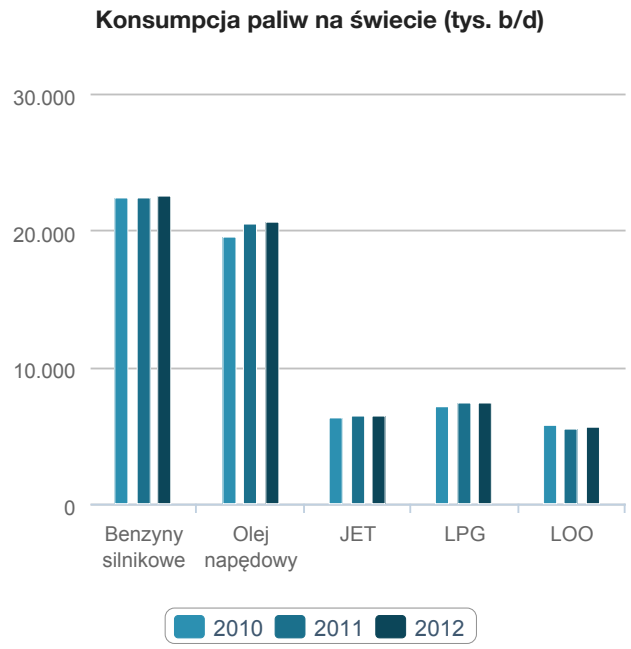

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych JBC, październik 2012 r.

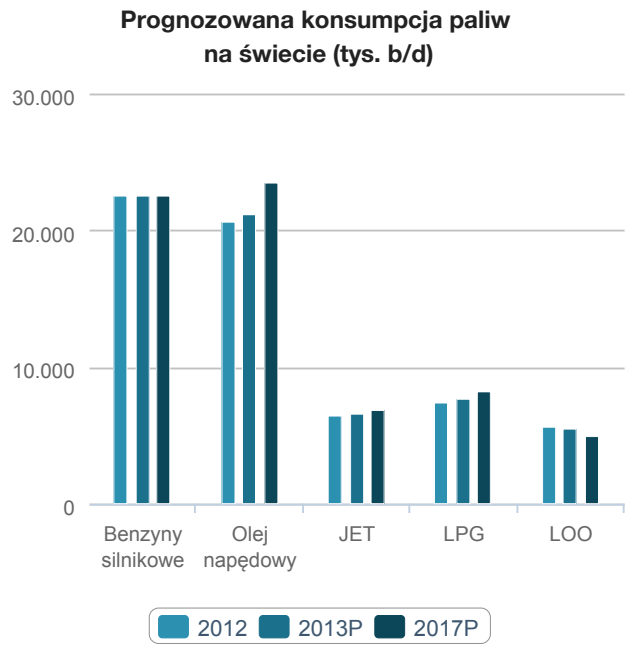

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych JBC, październik 2012 r.

Prognozuje się ogólny wzrost konsumpcji produktów rafineryjnych na świecie o ponad 5% do 2017 r. Silny wzrost – w stosunku do 2012 r. - szacuje się w odniesieniu do zapotrzebowania na olej napędowy (14%), LPG (10%) oraz paliwo lotnicze JET (8%). Konsumpcja benzyn powinna utrzymać się na zbliżonym do obecnego poziomie. Prognozuje się także spadek zużycia lekkiego oleju opałowego (-13%).

Natomiast na rynku europejskim szacuje się zmniejszenie popytu na produkty naftowe w 2013 r. o niecałe 3%. Prognozuje się, iż spadek zużycia nastąpi we wszystkich grupach produktowych: benzynach silnikowych (-4,9%), oleju napędowym (-1,2%), paliwie lotniczym JET (-2,9%), LPG (-2,7%) oraz lekkim oleju napędowym (-2,2%). Ujemna dynamika konsumpcji produktów naftowych w Europie jest odzwierciedleniem problemów gospodarczych w krajach UE oraz strefy Euro.

Do 2017 r. prognozowany jest spadek popytu na produkty rafinacji w Europie o 3%. Według szacunków, jednym z powodów będzie znaczący spadek konsumpcji benzyn o niemal 14%. Zmniejszenie zużycia szacuje się także dla rynku lekkiego oleju opałowego (-16%). Jednocześnie oczekuje się wyraźnego wzrostu konsumpcji średnich destylatów: oleju napędowego (2,1%) oraz paliwa lotniczego JET (2,8%).

W 2012 r. na europejskim rynku samochodowym odnotowano wyraźny 7,8% spadek rejestracji nowych samochodów osobowych, do poziomu 12,5 mln sztuk. Natomiast w segmencie pojazdów użytkowych (w okresie styczeń-listopad) zanotowano 11% spadek (do 1,6 mln sztuk). W grupie zarejestrowanych nowych samochodów osobowych widać utrzymujące się od 2009 r. zwiększone zainteresowanie pojazdami napędzanymi olejem napędowym – ich udział w krajach

Europy Zachodniej zbliża się obecnie do poziomu 60% z 46% w 2009 r [6].

[6] Stowarzyszenie Europejskich Producentów Pojazdów Samochodowych, www.acea.be.

Prognozowana konsumpcja paliw w Europie (tys. b/d)

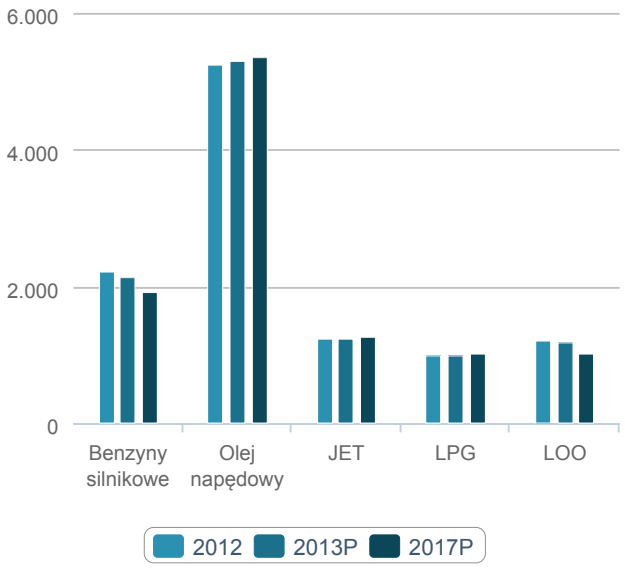

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych JBC, październik 2012 r.

Polska – otoczenie makroekonomiczne

W 2012 r. odnotowano w Polsce spowolnienie gospodarcze. Według szacunków, realny PKB w porównaniu z 2011 r. wzrósł o 2,0%. Będzie to najniższe tempo wzrostu od 2009 r. Główną przyczyną takiej sytuacji jest osłabienie dynamiki popytu krajowego oraz spowolnienie wzrostu wielkości produkcji sprzedanej w przemyśle i budownictwie. Jednocześnie inflacja zwolniła do poziomu 3,7%.

Wraz z niższym wzrostem gospodarczym w 2012 r. zakłada się zwiększenie bezrobocia w Polsce. Rynek szacuje, że stopa bezrobocia w 2012 r. wyniosła 13,4%, co oznacza wzrost o 0,9 pp. wobec poprzedniego roku. Jednocześnie w 2012 r. płace w sektorze przedsiębiorstw wzrosły w porównaniu z 2011 r. o 3,4%, co jednak nie spowodowało wzrostu siły nabywczej.

Rynek paliw w Polsce

Wbrew dotychczasowemu trendowi rosnącemu w konsumpcji oleju napędowego w Polsce, w 2012 r. odnotowano ujemną dynamikę wzrostu popytu na to paliwo. Przyczyn takiego stanu rzeczy upatruje się w spowolnieniu gospodarczym, a zwłaszcza w słabszej niż w ubiegłych latach kondycji branży budowlanej i transportowej oraz mniejszej dynamice wzrostu popytu krajowego. Ponadto średnia roczna detaliczna cena oleju napędowego notowała dynamiczny wzrost w ostatnich latach. W 2011 r. jej tempo wzrostu wyniosło 18,1%, a rok później – według wstępnych wyników 12,5%. Rezultatem tego było osiągnięcie ceny niemal 5,60 zł za litr na koniec 2011 r., co okazało się granicą, przy której konsumenci zmniejszyli zużycie oleju napędowego. Wstępne szacunki pokazują, że w odniesieniu do 2011 r. w minionym 2012 r. konsumpcja oleju napędowego była niższa o 9,4 % i wyniosła nieco ponad 12 mln ton.

Podobnie jak w innych krajach europejskich, kolejny rok z rzędu odnotowano w Polsce spadek popytu na benzynę. Wpływ na to miał rosnący nieprzerwanie od 2009 r. poziom cen, jak również spadek siły nabywczej oraz wzrost efektywności paliwowej pojazdów jeżdżących po polskich drogach. Nie bez wpływu pozostał również proces dieselizacji floty samochodowej. W konsekwencji szacuje się, że popyt na benzynę na rynku polskim wyniósł w 2012 r. 3,8 mln ton. Tym samym prognozowany poziom dynamiki wyniesie (-)5,1% i będzie to wynik o 0,6 pp. niższy niż przed rokiem.

W obliczu wysokich cen benzyny na popularności zyskało tańsze paliwo substytucyjne, jakim jest LPG. W 2012 r. szacowane zużycie tego paliwa przekroczyło 2,2 mln ton, co oznacza, że w przeciwieństwie do 2011 r. będzie miał miejsce wzrost popytu na autogaz (dynamika wyniosła 2,9%). W przypadku lekkiego oleju opałowego z perspektywy kilku lat obserwuje się tendencję spadkową popytu na to paliwo. Popularność i konkurencyjność innych paliw grzewczych powoduje zmniejszanie się zapotrzebowania na lekki olej opałowy na polskim rynku. Wstępnie szacuje się, że konsumpcja tego paliwa w Polsce w 2012 r. wyniosła niespełna 950 tys. ton, czyli o 13,9% mniej niż w 2011 r.

Estymowany spadek popytu na paliwa: olej napędowy, benzynę, LPG i lekki olej opałowy, wyniesie łącznie w 2012 r. prawie 7%. Nie oczekuje się pod tym względem wyraźnej poprawy na rynku w 2013 r.

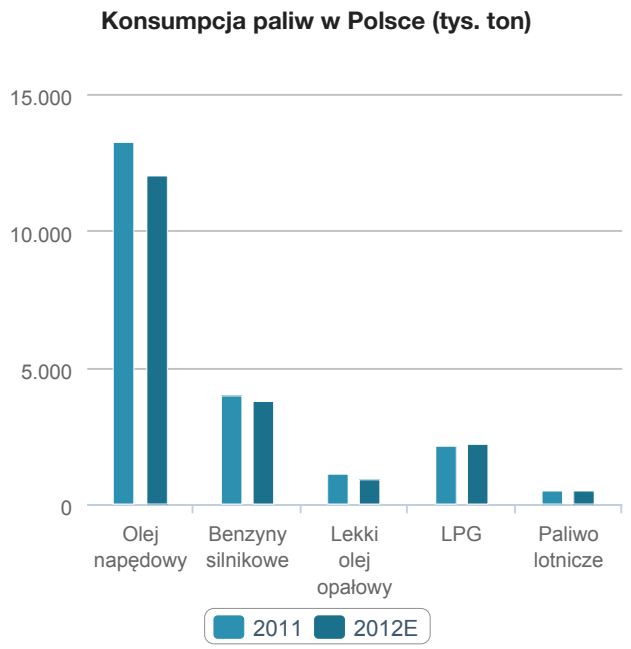

Opracowanie własne na podstawie danych POPiHN.

Ocenia się, że w 2012 r. wystąpiła wyższa niż w 2011 r. dynamika wzrostu liczby pasażerów obsłużonych w polskich portach lotniczych, głównie za sprawą organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012. Wzrost ten pociągnął za sobą wzrost konsumpcji paliwa lotniczego. Wstępne szacunki wskazują, że w 2012 r. popyt na to paliwo był o 1,4% wyższy niż rok wcześniej i osiągnął wartość ponad 490 tys. ton. Kolejne lata pokazują rosnący trend dla liczby pasażerów korzystających z usług polskich portów lotniczych, co wskazuje na średnią dynamikę wzrostu konsumpcji paliwa do silników odrzutowych na poziomie 5% rocznie.

Detaliczny rynek paliw w Polsce

Na koniec 2012 r. liczba stacji paliw w Polsce wyniosła ok. 6.700 tys.[7]. W ciągu tego roku miała miejsce kontynuacja konsolidacji sektora detalicznego oraz optymalizacja sieci stacji. Znaczącym ruchem w tym kierunku było podpisanie pod koniec roku przez koncern Shell porozumienia w sprawie przejęcia sieci stacji należących do Neste, liczącej 106 obiektów.

W porównaniu do poprzedniego roku wzrosła liczba stacji należących do koncernów zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Równocześnie nastąpił spadek liczby stacji należących do operatorów niezależnych. Wśród tych, którzy pozostali na rynku, także zauważalna jest tendencja do przystępowania do sieci stacji.

Wraz z rozwojem sieci autostrad w Polsce postępował wzrost liczby stacji autostradowych. Na koniec roku liczba Miejsc Obsługi Podróżnych (MOP) w kraju wynosiła 43. [8]

Widoczny rozwój w segmencie ekonomicznym prezentuje LOTOS Optima. Na koniec 2012 r. funkcjonowało pod tą marką 101 stacji, czyli ponad dwa razy tyle co pod koniec 2011 r.

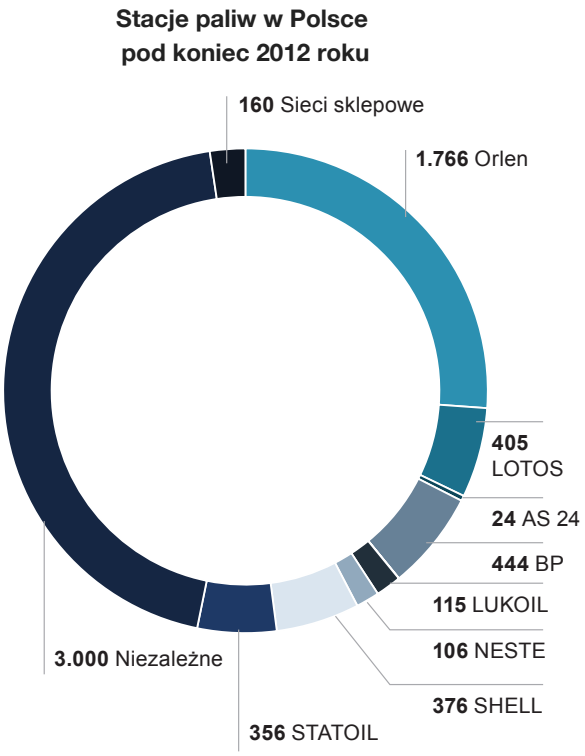

Źródło: POPiHN.

[7] Według danych POPiHN.
[8] Według danych POPIHN.

List Wiceprezesa Zarządu

Szanowni Interesariusze,

Rok 2012 okazał się okresem spowolnienia gospodarczego, zmiennych notowań walut i marż z notowań produktów naftowych. Przy trudnych warunkach zewnętrznych, na które złożyły się rozchwiane dekoniunkturą i problemami z płynnością finansową gospodarki państw Unii Europejskiej i wykazujące umiarkowany sceptycyzm światowe rynki finansowe oraz tarcia polityczne w różnych regionach świata, skutkujące fluktuacją cen ropy naftowej, zrealizowaliśmy solidny wynik netto na poziomie ok. 923 mln zł.

Po czterech kwartałach 2012 roku wypracowaliśmy skonsolidowane przychody ze sprzedaży w wysokości 33 mld zł., tj. o 13% wyższe w porównaniu z poprzednim rokiem. Raportowany zysk operacyjny koncernu to 301 mln zł, zaś wynik operacyjny po wyeliminowaniu zaburzających go zdarzeń jednorazowych i z uwzględnieniem efektu LIFO wyniósł 1,3 mld zł i był aż o 131% wyższy niż w 2011 roku.

W segmencie poszukiwawczo-wydobywczym, którego rozwój jest istotnym elementem obowiązującej strategii biznesowej, doszło do kilku istotnych wydarzeń. Zawarliśmy umowę inwestycyjną z CalEnergy Resources w sprawie wspólnego zagospodarowania naszych złóż gazowych B4 i B6 na Morzu Bałtyckim. Na Litwie przejęliśmy pełną kontrolę nad spółką wydobywczą UAB Manifoldas, należącą do grupy kapitałowej AB Geonafta, której zakup finalizowaliśmy w 2011 roku.

Wynik 2012 roku został obciążony i mocno zniekształcony odpisem w wysokości 935 mln zł, aktualizującym wartość udziałów Grupy LOTOS w projekcie Yme na Norweskim Szelfie Kontynentalnym, wynikającym ze znacznego opóźnienia w jego realizacji. Warto w tym miejscu wspomnieć, że w 2013 roku operator złoża Talisman Energy i właściciel platformy firma SBM Offshore zawarły porozumienie w sprawie usunięcia wadliwej platformy za złoża, co otwiera nam możliwość dalszego rozwijania projektu bądź sprzedaży posiadanych w nim udziałów.

Drugim istotnym filarem strategii jest segment produkcji i handlu. W trakcie roku Grupa LOTOS wykorzystała zdolności przerobowe nowoczesnej rafinerii na poziomie przewyższającym 92%. Osiągnięta dzięki rozbudowie elastyczność operacyjna skonfigurowanych po Programie 10+ instalacji rafinerii umożliwiła szybką adaptację do otoczenia rynkowego. Przerób ropy naftowej zanotował kolejny rekord na poziomie 9,7 mln ton, co oznacza wzrost o 6% w porównaniu z zeszłym rokiem. Nastąpiła dalsza poprawa struktury uzysków na korzyść wysokomarżowych produktów, szczególnie benzyn, paliwa lotniczego i LPG. Przy okazji wagi, jaką niesie ze sobą Program 10+, warto jest również podkreślić bezpieczeństwo finansowe. Mimo, że obsługa zadłużenia powstałego w celu sfinansowania Programu 10+ nadal obciąża finanse Spółki, to modernizacja dokonana dzięki dodatkowym środkom, pozwoliła Grupie LOTOS znaleźć się w czołówce najbardziej zaawansowanych technologicznie i efektywnych rafinerii europejskich. W 2012 roku znacząco zmniejszyliśmy poziom zadłużenia, dzięki czemu relacja długu netto do kapitałów własnych obniżyła się do 68% z 90% w roku poprzednim.

Warto odnotować fakt uruchomienia zasilania rafinerii gdańskiej gazem ziemnym w 2012 roku, na bazie którego kreowane są dalsze przedsięwzięcia podnoszące zyskowność procesu przerobu ropy naftowej oraz sprawność energetyczną zakładu.

Umacnianie wiodących kanałów sprzedaży i aktywne poszukiwanie możliwości wzrostu sprzedaży poskutkowało w 2012 roku zwiększeniem udziału marki LOTOS w krajowym rynku paliw do poziomu 34,3%.

Intensywnie rozbudowywaliśmy sieć stacji paliw LOTOS do 405 obiektów na koniec 2012 roku, w tym 101 stacji pod ekonomiczną marką LOTOS Optima, co dla Spółki oznacza podwojenie liczby placówek w tym segmencie w porównaniu z 2011 rokiem. Nasz udział w rynku detalicznym osiągnął 8% na koniec 2012 roku. W związku z niestabilną sytuacją gospodarczą w Europie, Spółka zdecydowała się wdrożyć Program Optymalnej Ekspansji na rok 2012, który zakładał uruchomienie szeregu projektów poprawiających efektywność funkcjonowania koncernu, przy zachowaniu realizacji kluczowych projektów strategicznych. Na koniec 2012 roku efekt programu uwzględniający działania proefektywnościowe, oszczędności kosztowe oraz planowane inwestycje wyniósł w Grupie Kapitałowej LOTOS 446 mln zł.

Wyniki osiągnięte w 2012 roku i stabilna sytuacja finansowa będą bezpieczną bazą dla realizacji ambitnych projektów rozwojowych w najbliższych latach, co przyczyni się do poprawienia pozycji konkurencyjnej Grupy LOTOS, umacniając tym samym fundamenty do dalszego kreowania wartości dla akcjonariuszy Spółki.

Z wyrazami szacunku,

Mariusz Machajewski
Wiceprezes Zarządu
Dyrektor ds. Ekonomiczno–Finansowych
Grupa LOTOS S.A.

Giełda

Grupa LOTOS S.A. zadebiutowała na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) 9 czerwca 2005 r.

Na podstawie Prospektu Emisyjnego do publicznego obrotu wprowadzono 78.700.000 akcji zwykłych Serii A o wartości nominalnej 1 zł każda oraz 35.000.000 akcji zwykłych Serii B, również o wartości nominalnej 1 zł każda.

W wyniku emisji akcji serii B 28 czerwca 2005 r. nastąpiła rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego Spółki do wysokości 113.700.000 zł.

Cena emisyjna została ustalona na poziomie 29 zł, a cena akcji po rozpoczęciu notowań wzrosła o 10,34 % do poziomu 32 zł.

W drodze oferty publicznej Grupa LOTOS uzyskała 1.015.000 tys. zł. Pozyskane środki zostały przeznaczone na zakup akcji Rafinerii Czechowice S.A. (80,04%), Rafinerii Jasło S.A. (80,01%), Rafinerii Nafty Glimar S.A. (91,54%), Petrobalticu S.A. (69%), a także na realizację na terenie rafinerii Spółki w Gdańsku Programu 10+.

Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego Grupy LOTOS nastąpiła 17 lipca 2009 r. w wyniku emisji 16.173.362 akcji zwykłych Serii C, pokrytych wkładami w postaci akcji spółek LOTOS Petrobaltic, LOTOS Jasło i LOTOS Czechowice.

Łączna liczba papierów wartościowych Spółki to 129.873.362.

Kurs akcji i wolumen Grupy LOTOS od debiutu giełdowego

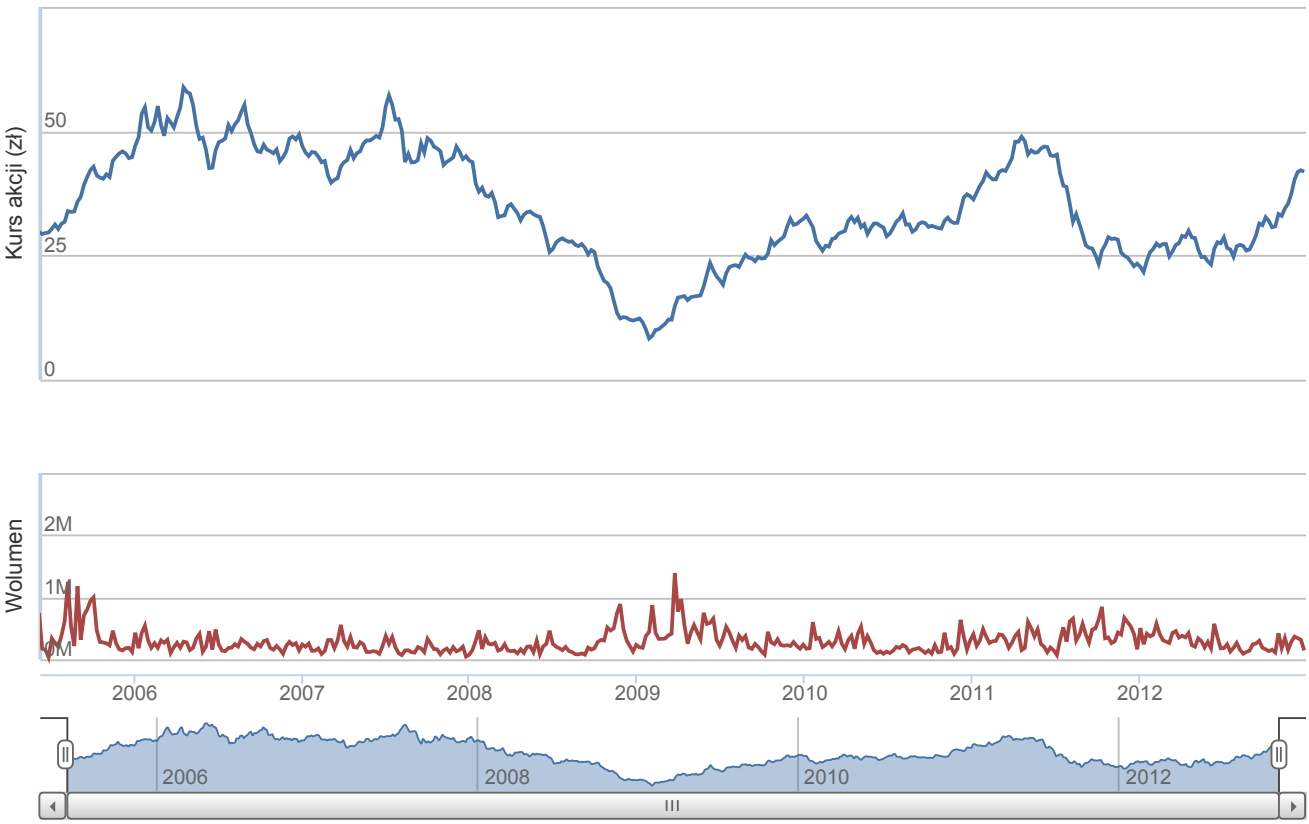

Grupa LOTOS na giełdzie

Rok 2012 zakończył się pod znakiem byka na kluczowych rynkach świata. Kilkunastoprocentowe wzrosty zanotowały: londyński S&P100, nowojorski NASDAQ Composite, francuski CAC40. Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie również wykazała się trendem wzrostowym. Roczny wzrost indeksu, obejmującego wszystkie spółki notowane na Głównym Rynku, WIG wyniósł 26,2%, zaś WIG-20 od początku roku zyskał nieco ponad 20%. Wzrost indeksu spółek paliwowych WIG-PALIWA wyniósł 39,0%. Dobrym nastrojom inwestorów na tle spowolnienia gospodarczego w Europie, kryzysu zadłużenia w strefie Euro, jak też problemów gospodarki Stanów Zjednoczonych sprzyjały decyzje władz monetarnych (Rady Polityki Pieniężnej, Europejskiego Banku Centralnego, Rezerwy Federalnej).

Notowania akcji Grupy LOTOS w 2012 r. poruszały się w dwóch zasadniczych trendach. Przez pierwszą połowę roku walory uformowały trend boczny w warunkach podwyższonego wolumenu obrotów. Zdecydowane odbicie kursu z początku czerwca okazało się katalizatorem silnego trendu wzrostowego - ceny akcji LOTOS w ciągu roku zyskały 76,8%. Za jeden walor Spółki najniższą cenę płacono 11 stycznia 2012 r. (21,33 zł), najwyższą zaś 11 grudnia 2012 r. (43,00 zł).

W 2012 r. trend wzrostowy Grupy LOTOS przewyższył trend indeksów giełdowych WIG, WIG20 oraz sektorowego WIG-PALIWA, rosnąc znacznie powyżej rynku. Indeks spółek odpowiedzialnych społecznie RESPECT zwyżkował w tym czasie o 29,2%.

Średnio w analizowanym okresie podczas jednej sesji 282.163 akcji Spółki zmieniało właściciela, tj. o 25% mniej niż w poprzednim okresie. Łączna wartość obrotów wyniosła 2.013 mln zł, stanowiąc 1,07% wszystkich obrotów na GPW.

Kapitalizacja rynkowa Grupy LOTOS na koniec 2012 r. wyniosła 5,351 mld zł.

Cena zamknięcia akcji Grupy LOTOS na koniec 2012 r. wyniosła 41,20 zł. Stopa zwrotu na akcję za 2012 r. wynosi 76,82%.

Kurs akcji i wolumen Grupy LOTOS w 2012 r.

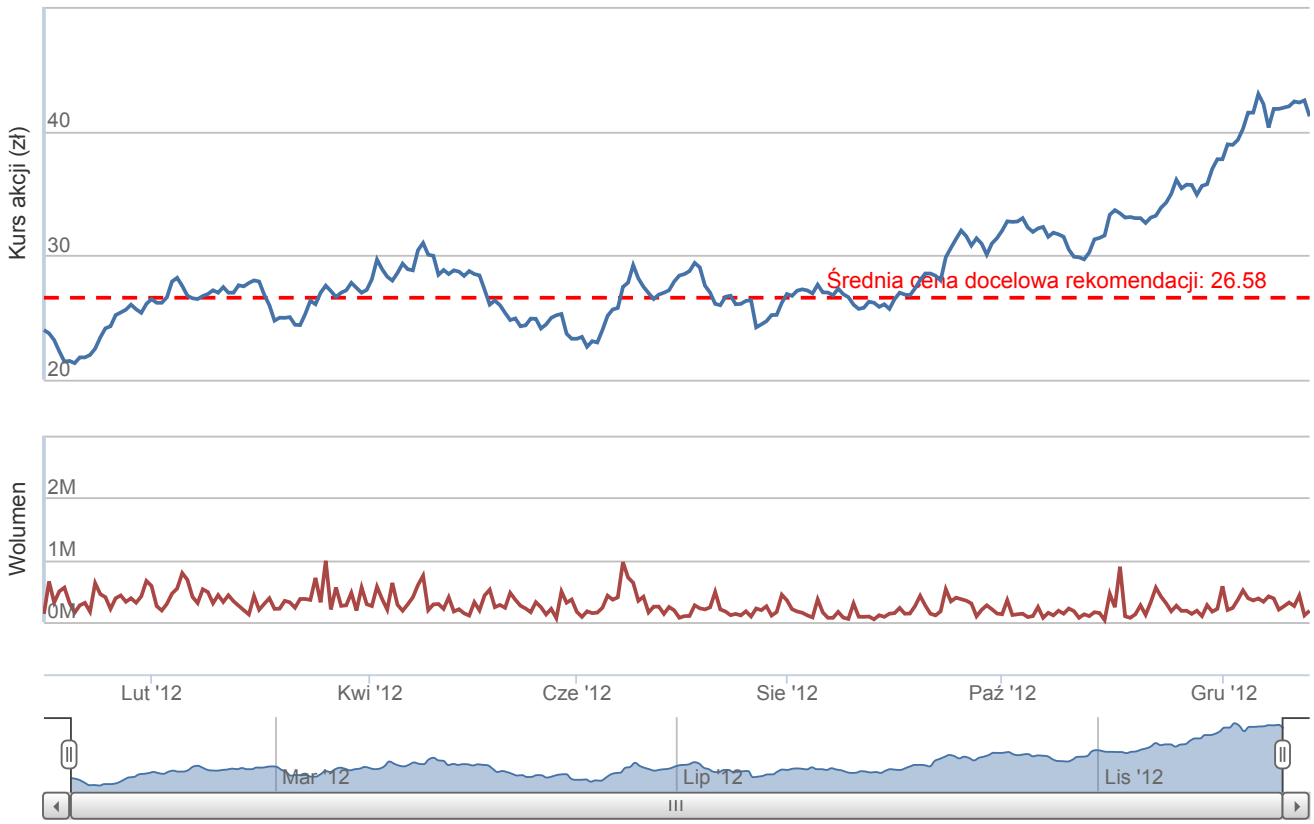

Kurs akcji Grupy LOTOS na tle indeksów w 2012 r.

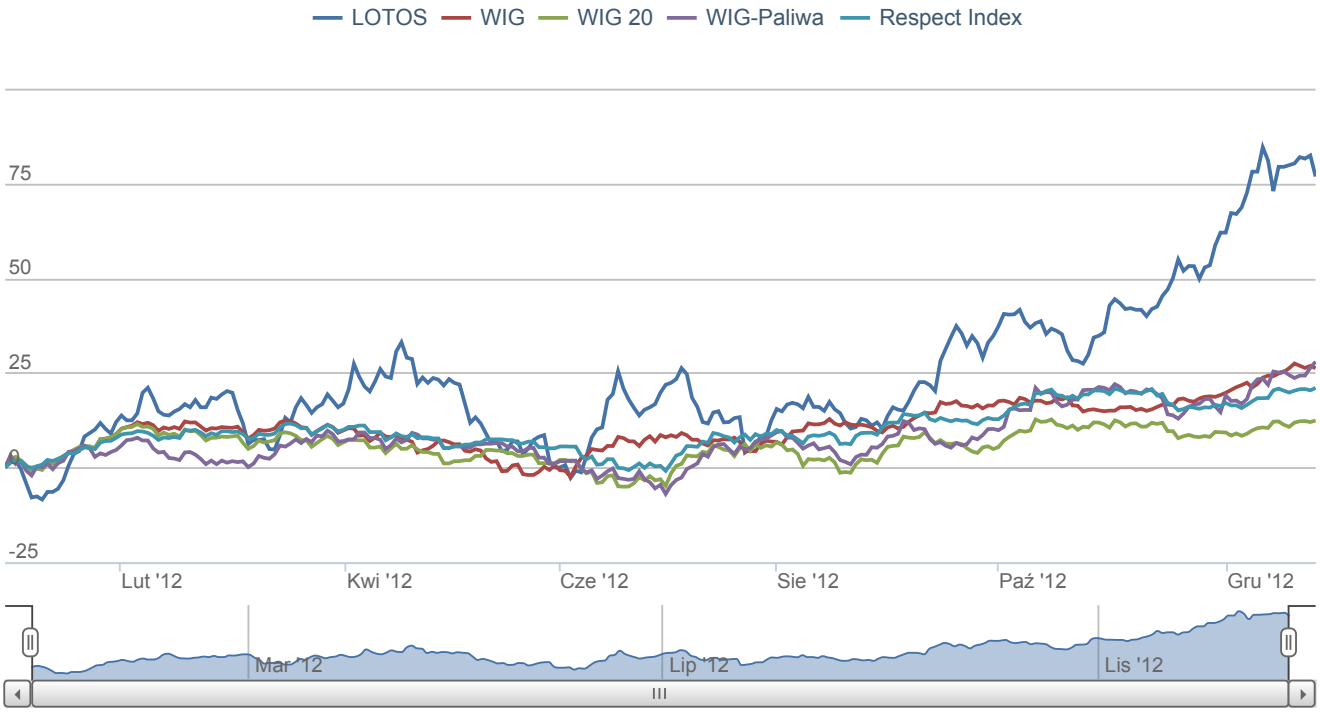

Notowane minimalne i maksymalne wartości na zamknięciu notowań rynku akcji zwykłych oraz kursy zamknięcia na GPW

Stan na koniec roku			
Rok	Kurs minimalny (zł)	Kurs maksymalny (zł)	Kurs zamknięcia (zł)

2010	25,05	37,85	36,35
2011	22,26	49,50	23,30
2012	21,30	43,78	41,20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GPW.

W rozbiciu miesięcznym - rok 2012

Miesiąc	Kurs minimalny (zł)	Kurs maksymalny (zł)	Kurs zamknięcia (zł)
Styczeń	21,30	26,37	26,10
Luty	25,72	28,98	28,00
Marzec	24,36	28,19	27,23
Kwiecień	27,33	31,90	28,35
Maj	23,30	28,92	23,30
Czerwiec	22,66	29,57	27,90
Lipiec	24,02	29,49	26,19
Sierpień	25,55	27,65	26,48
Wrzesień	26,60	32,00	31,40
Październik	29,50	33,98	33,65
Listopad	32,27	38,55	37,75
Grudzień	37,81	43,78	41,20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GPW.

Stopa zwrotu

Stan na koniec roku

Rok	Stopa zwrotu na koniec okresu (%)	Stopa zwrotu na początku okresu (%)
2010	14,31	14,31
2011	-35,90	-35,90
2012	76,82	76,82

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GPW.

W rozbiciu miesięcznym - rok 2012

Miesiąc	Stopa zwrotu na koniec okresu (%)	Stopa zwrotu na początku okresu (%)
Styczeń	12,02	12,02
Luty	10,28	20,17
Marzec	-2,02	16,87
Kwiecień	4,11	21,67
Maj	-17,81	0,00
Czerwiec	17,67	19,74
Lipiec	-6,13	12,40
Sierpień	5,00	13,65
Wrzesień	18,58	34,76
Październik	7,17	44,42
Listopad	12,18	62,02
Grudzień	9,14	76,82

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GPW.

Wolumen

Według danych warszawskiej Giełdy Papierów Wartościowych łączna wartość obrotów, tj. łączna wartość wszystkich transakcji zawartych dla papierów wartościowych Grupy LOTOS w 2012 r. wyniosła 2.013,15 mln zł. W tym okresie dokonano obrotu 54,10% akcji Spółki. Średni dzienny wolumen obrotu wynosił 282 tys. akcji na sesję.

Stan na koniec roku

Rok	Wartość obrotów (mln zł)	Udział w obrotach (%)	Wskaźnik obrotu (%)*	Średni wolumen na sesję
2010	3.684,33	0,88	53,40	234.464
2011	3.299,07	1,31	73,10	377.048
2012	2.013,15	1,07	54,10	282.163

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GPW.

* Wskaźnik obrotu – relacja urocznionych obrotów za bieżący okres i kapitalizacji giełdowej na koniec tego okresu.

W rozbiciu miesięcznym - rok 2012

Miesiąc	Wartość obrotów (mln zł)	Udział w obrotach (%)	Wskaźnik obrotu (%)	Średni wolumen na sesję
Styczeń	189,46	1,06	6,10	379 430
Luty	225,38	1,25	6,40	397 127
Marzec	214,68	1,11	6,20	368 315
Kwiecień	187,20	1,48	5,00	338 203
Maj	150,55	1,05	4,60	281 384
Czerwiec	170,11	1,10	5,00	321 139
Lipiec	116,84	0,74	3,40	201 949
Sierpień	82,41	0,57	2,40	140 576
Wrzesień	148,96	0,99	3,90	252 139
Październik	116,61	0,73	2,80	158 500
Listopad	193,81	1,29	4,30	266 366
Grudzień	217,14	1,50	4,10	310 169

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GPW.

Zakończenie roku 31 grudnia

Rok	Liczba akcji	Kapitalizacja na koniec okresu (mln zł)	Wartość księgowa (mln zł)	Zysk na jedną akcję (zł)	C/Z*	C/WK*
2010	129,87	4 720,8	7 513,5	5,23	6,95	0,63
2011	129,87	3 026,0	7 782,4	5,03	4,66	0,38
2012	129,87	5 351,0	9 062,4	7,11	5,80	0,59

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GPW oraz Spółki.

* W oparciu o cenę z końca roku.

Polityka dywidendy

Wypłaty dywidendy z zysków lat objętych strategią, tj. 2011-2015 podporządkowane są optymalizacji struktury finansowania Grupy Kapitałowej LOTOS. Strategia finansowa Grupy LOTOS zakłada wypłatę dywidendy na poziomie do 30% zysku netto.

Zarząd Spółki zarekomendował całość zysku netto za 2011 r. wyłączyć od podziału pomiędzy akcjonariuszami.

Uwzględniając rekomendację Zarządu, Walne Zgromadzenie 28 czerwca 2012 r. zdecydowało o przeznaczeniu zysku za 2011 r. na:

- kapitał zapasowy w wysokości 306.169.935,90 zł,
- zasilenie Funduszu Celowego na finansowanie przedsięwzięć społecznych w wysokości 1.500.000,00 zł.

Dywidenda i stopa dywidendy

Rok obrotowy	Dywidenda (zł)	Dywidenda na akcję (zł)	Cena akcji na koniec roku (zł)	Stopa dywidendy* (%)
2005	0,00	0,00	44,20	-
2006	40.932.000,00	0,36	49,30	0,73
2007	0,00	0,00	44,50	-
2008	0,00	0,00	11,95	-
2009	0,00	0,00	31,80	-
2010	0,00	0,00	36,35	-
2011	0,00	0,00	23,30	-

* Stopa dywidendy - stosunek wartości dywidendy przypadającej na jedną akcję do ceny akcji.

Historyczne dywidendy na akcję

Rok obrotowy	Dywidenda na akcję (zł)	% zysku netto	Dzień prawa do dywidendy*	Dzień wypłaty dywidendy**
2005	0,00	0,00	-	-
2006	0,36	10,06	11.06.2007	nie później niż 31.07.2007
2007	0,00	0,00	-	-
2008	0,00	0,00	-	-
2009	0,00	0,00	-	-
2010	0,00	0,00	-	-
2011	0,00	0,00	-	-

* Dzień prawa do dywidendy - dzień, według którego ustala się listę akcjonariuszy uprawnionych do dywidendy za dany rok obrotowy.
** Dzień wypłaty dywidendy - dzień, w którym wypłaca się dywidendę akcjonariuszom spółki.

Rekomendacje analityków domów maklerskich

Zgodnie z wiedzą Spółki w 2012 r. wydano 24 rekomendacje biur maklerskich (w tym również aktualziacje rekomendacji):

- 1 rekomendację „Kupuj”,
- 3 rekomendacje „Akumuluj”,
- 6 rekomendacji „Trzymaj”,
- 1 rekomendację „Redukuj”,
- 13 rekomendacji „Sprzedaj”.

Cena docelowa akcji Grupy LOTOS wyceniana przez biura maklerskie wahała się w przedziale <19,40 zł ; 38,90zł>. Akcje Spółki w 2012 r. wyceniane były średnio na poziomie 26,58 zł.

Rynkowa wycena akcji Grupy LOTOS wahała się w przedziale <21,30 zł ; 43,78 zł>. Walory Spółki zamknęły 2012 r. na poziomie 41,20 zł.

Struktura rekomendacji biur maklerskich dla akcji Grupy LOTOS

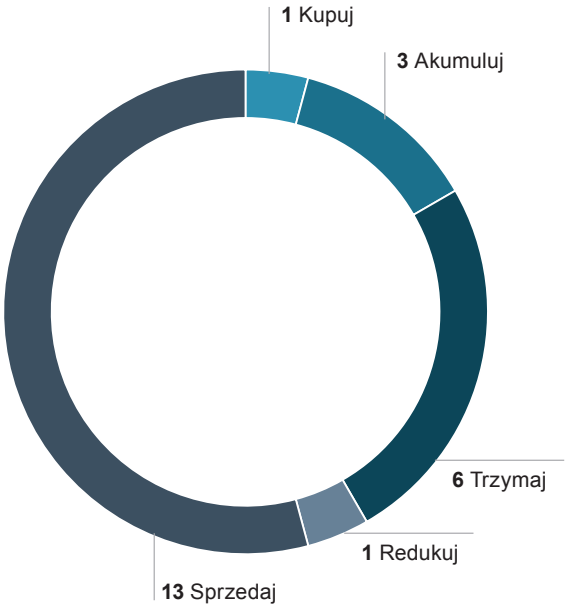

Działalność poszukiwawczo-wydobywcza

Rozwój działalności w segmencie poszukiwań i wydobycia jest priorytetem Grupy Kapitałowej LOTOS. Kierunki rozwoju firmy do 2020 r. zakładają:

- zwiększenie wydobycia węglowodorów do około 100 tys. boe (barrel of oil equivalent) dziennie (ekwiwalent 5 mln ton ropy rocznie) do 2020 r.,
- dysponowanie w 2020 r. wydobywalnymi, potwierdzonymi zasobami węglowodorów na poziomie około 330 mln boe.

Cele strategiczne w zakresie działalności poszukiwawczo-wydobywczej realizujemy poprzez:

- kontynuowanie działalności w obszarze Morza Bałtyckiego, Litwy, Norweskiego Szelfu Kontynentalnego oraz Morza Północnego,
- pozyskiwanie złóż w rejonach o niskim i umiarkowanym poziomie ryzyka,
- w krótszym horyzoncie projekty w końcowej fazie zagospodarowania i/lub w fazie produkcyjnej, w dłuższej perspektywie projekty rozwojowe i pozyskiwanie nowych licencji,
- poszukiwanie możliwości rozwoju w obszarach niszowych, leżących poza obszarem zainteresowania największych spółek naftowych,
- pozyskiwanie nowych licencji w ramach rozwoju działalności poszukiwawczo-wydobywczej na morzu i lądzie, w tym w obszarze poszukiwań niekonwencjonalnych.

Podejście do zarządzania

Grupa LOTOS prowadzi działalność poszukiwawczo-wydobywczą w Polsce, na Litwie i w Norwegii poprzez spółkę LOTOS Petrobaltic S.A.

LOTOS Petrobaltic odpowiada za działalność operacyjną bezpośrednio w kraju, na Litwie prowadzi ją za pośrednictwem AB LOTOS Geonafta z siedzibą w Gargždai wraz z jej spółkami zależnymi, natomiast w Norwegii poprzez LOTOS Exploration and Production Norge AS z siedzibą w Stavanger. Ponadto, w ramach Grupy Kapitałowej LOTOS Petrobaltic funkcjonują spółki pełniące działalność pomocniczą: Grupa Miliana i Energobaltic Sp. z o.o.

Działalność Grupy Miliana obejmuje usługi logistyki morskiej. Spółka realizuje zadania za pomocą sześciu jednostek własnych: zbiornikowca, dwóch statków dozorowych, dwóch holowników oraz statku badawczego. Grupa Miliana czarteruje także jednostki zewnętrzne: tankowce i wielozadaniowe holowniki.

Energobaltic założono w celu zagospodarowania gazu towarzyszącego wydobyciu ropy naftowej na Morzu Bałtyckim. Spółka z siedzibą we Władysławowie produkuje energię elektryczną, cieplną, LPG i kondensat gazowy, wykorzystując gaz odpadowy z morskiej kopalni ropy B3.

Według stanu na 31 grudnia 2012 r. łączne zasoby ropy naftowej Grupy Kapitałowej LOTOS Petrobaltic klasyfikowane w kategorii 2P, wynoszą 6,95 mln ton (53,2 mln bbl), a w kategorii 2C 1,39 mln ton (10,6 mln bbl), natomiast zasoby gazu ziemnego, klasyfikowane według kategorii 2P, wynoszą 0,48 mld m^3, a w kategorii 2C 6,46 mld m^3.

Zasoby ropy 2P (tys. ton)

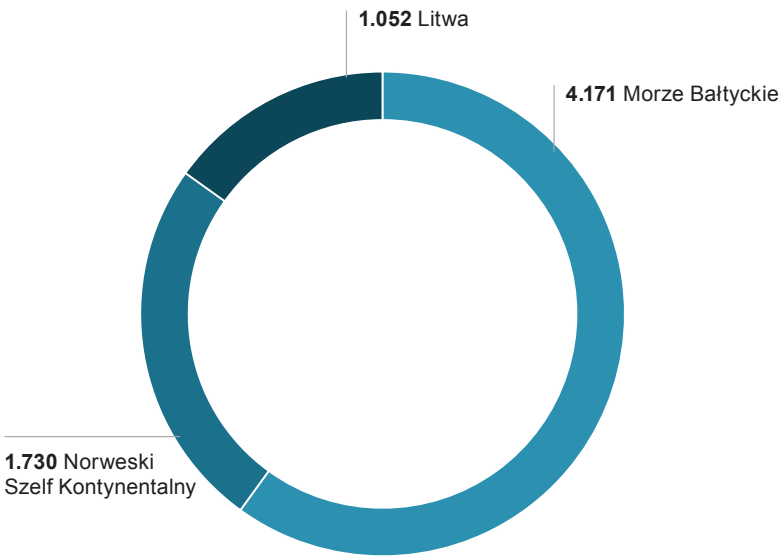

Zasoby ropy 2C (tys. ton)

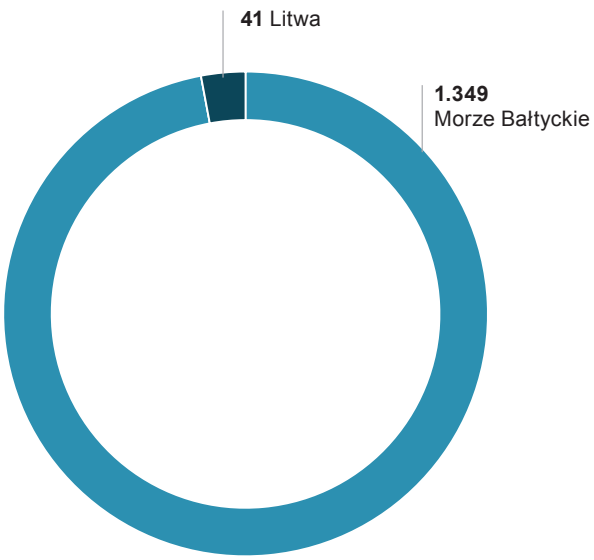

Działalność wydobywcza w Polsce – Morze Bałtyckie

LOTOS Petrobaltic jest właścicielem siedmiu koncesji na poszukiwanie i rozpoznanie kopalin w polskiej strefie ekonomicznej Morza Bałtyckiego: Gotlandia, Łeba, Rozewie, Gaz Północ, Gaz Południe, Sambia E, Sambia W. Łączna powierzchnia posiadanych koncesji poszukiwawczych to ponad 7 tys. km^2. W Ministerstwie Środowiska są obecnie dwa wnioski o przyznanie koncesji poszukiwawczej na obszarach Słupsk E i Słupsk W.

LOTOS Petrobaltic posiada cztery koncesje, umożliwiające prowadzenie wydobycia węglowodorów:

- koncesja eksploatacyjna na złożu B3: złoże ropy naftowej i towarzyszącego jej gazu ziemnego zlokalizowane ok. 73 km na północ od Rozewia, eksploatowane od 1992 r. Analizuje się możliwość wydłużenia wydobycia ropy naftowej poza 2016 r.
- koncesja eksploatacyjna na złożu B8: złoże ropy naftowej i towarzyszącego jej gazu ziemnego zlokalizowane ok. 70 km na północ od Jastarni (B8). Koncesja ważna do 2031 r. Złoże jest w trakcie zagospodarowania.
- koncesje eksploatacyjne na złożach gazu ziemnego B4 i B6 ważne do 2032 r. Trwa przygotowanie do zagospodarowania złóż przy udziale firmy CalEnergy Resources Poland, w ramach zawartej w 2012 r. umowy o współpracy.

Według stanu na 31 grudnia 2012 r. zasoby ropy naftowej LOTOS Petrobaltic na Morzu Bałtyckim klasyfikowane w kategorii 2P, wynoszą 4,17 mln ton (32,3 mln bbl), a w kategorii 2C 1,35 mln ton (10,4 mln bbl), natomiast zasoby gazu ziemnego, klasyfikowane według kategorii 2P, wynoszą 0,48 mld m^3, a w kategorii 2C 6,46 mld m^3.

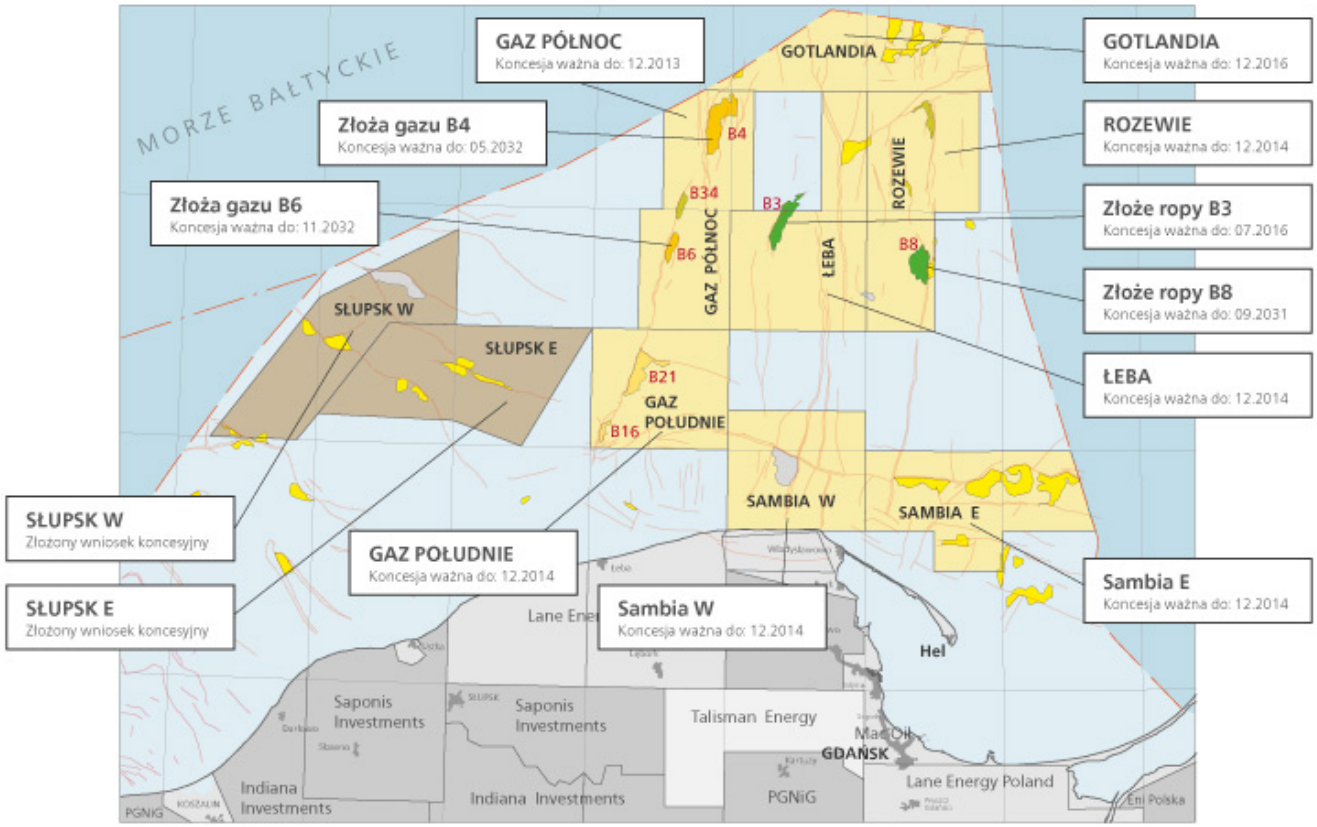

W 2012 r. LOTOS Petrobaltic prowadził na Morzu Bałtyckim eksploatację złoża B3 oraz, w ramach testów produkcyjnych, eksploatację złoża B8. Łączne wydobycie ropy naftowej ze złóż bałtyckich wyniosło w raportowanym okresie 187,7 tys. ton, natomiast wydobycie gazu ziemnego wyniosło 20,9 mln Nm^3.

Działalność wydobywcza na Litwie

Na terenie Republiki Litewskiej LOTOS Petrobaltic prowadzi działalność za pośrednictwem spółki zależnej AB LOTOS Geonafta, w której posiada 100% udziałów. W skład Grupy Kapitałowej AB LOTOS Geonafta wchodzą: UAB Genciu Nafta, UAB Manifoldas i UAB Minijos Nafta.

Podstawowym obszarem działalności Grupy Kapitałowej AB LOTOS Geonafta jest poszukiwanie i wydobycie ropy naftowej oraz świadczenie usług wiertniczych na Litwie. Spółka prowadzi również handel ropą naftową. Łącznie grupa kapitałowa eksploatuje 15 złóż naftowych.

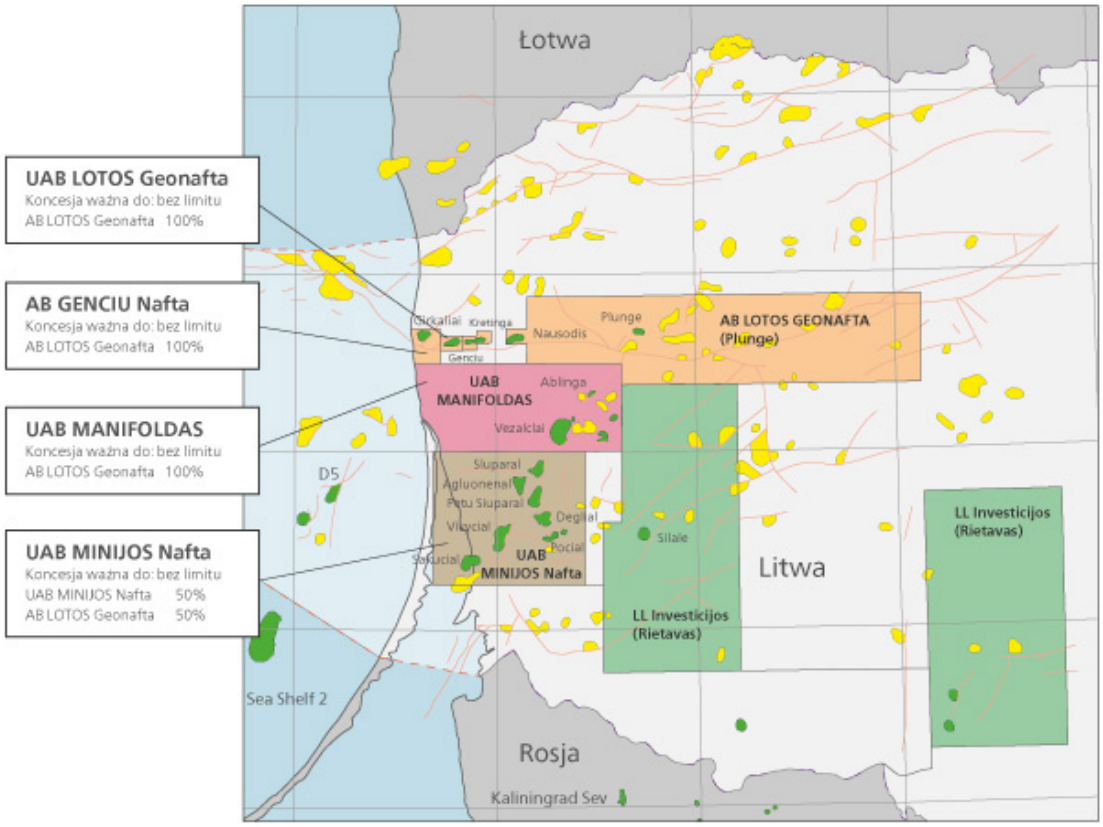

Według stanu na 31 grudnia 2012 r. zasoby ropy naftowej w ramach Grupy Kapitałowej AB LOTOS Geonafta, klasyfikowane w kategorii 2P, wynoszą 1,1 mln ton (8,1 mln bbl).

Wydobycie ropy naftowej w Grupie Kapitałowej AB LOTOS Geonafta wyniosło w 2012 r. 74,6 tys. ton. Litewskie spółki będą dążyły do osiągnięcia w 2015 r. wydobycia ropy naftowej na poziomie ok. 100 tys. ton rocznie.

Działalność wydobywcza w Norwegii – Norweski Szelf Kontynentalny

Za rozwój działalności na Norweskim Szelfie Kontynentalnym odpowiada LOTOS Exploration & Production Norge (LOTOS Norge). Obecnie Spółka jest udziałowcem w siedmiu koncesjach na poszukiwanie i wydobycie ropy naftowej (PL 643, PL 503/503B, PL 498, PL 497/497B, PL 655, PL 455, PL 316/316B). W przypadku trzech licencji LOTOS Norge pełni funkcję operatora (PL 503/503B, PL 498 i PL 455).

Jednym z aktywów LOTOS Norge jest 20% udziałów w koncesji PL 316/316B, gdzie - w ramach konsorcjum, w którym

rolę operatora pełni kanadyjska spółka Talisman Energy - realizowane jest zagospodarowanie złoża Yme. W procesie tym napotkano szereg problemów, które uniemożliwiły rozpoczęcie wydobycia. Po stwierdzeniu w 2012 r. pęknięć podpór nóg platformy i niedostarczeniu odpowiednich certyfikatów bezpieczeństwa przez właściciela i dostawcę platformy – firmę SBM, operator ewakuował pracowników platformy i wstrzymał prowadzenie prac. Obecnie działania Grupy LOTOS w ramach projektu Yme koncentrują się na zabezpieczeniu strategicznych interesów koncernu oraz odzyskaniu kapitału dotychczas w niego zaangażowanego.

Na terenie pozostałych sześciu koncesji prowadzone są prace poszukiwawcze związane z oceną ich potencjału i potwierdzeniem zidentyfikowanych zasobów geologicznych. LOTOS Norge uczestniczył także w rundach koncesyjnych APA zorganizowanych przez Norweskie Ministerstwo Ropy i Gazu.

Według stanu na 31 grudnia 2012 r. zasoby ropy naftowej LOTOS Norge klasyfikowane w kategorii 2P, wynoszą 1,73 mln ton (12,9 mln bbl). Z uwagi na opóźnienie w realizacji projektu Yme nie rozpoczęto dotychczas wydobycia z obszaru Norweskiego Szelfu Kontynentalnego.

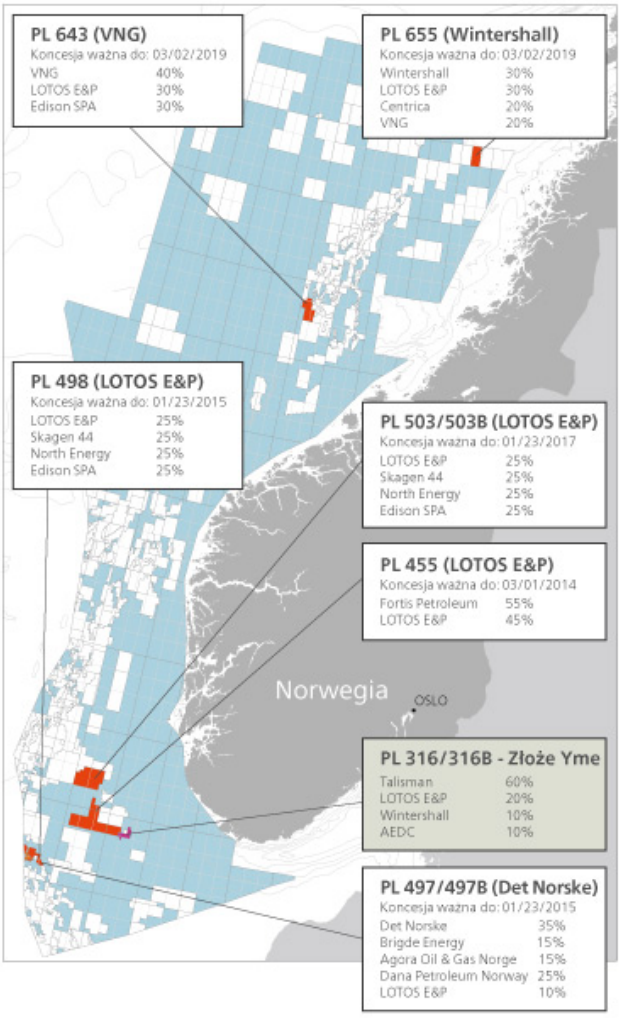

Dokonania

Do najważniejszych osiągnięć w działalności poszukiwawczo-wydobywczej w 2012 r. zaliczamy:

Polska

Morze Bałtyckie:

- kontynuowanie wydobycia ropy naftowej ze złoża B3,
- kontynuowanie zagospodarowania złoża ropy naftowej B8, w tym wykonanie wierceń dwóch otworów zatłaczających i prowadzenie testowej produkcji ze złoża,
- zawarcie umowy inwestycyjnej z CalEnergy Resources Poland w sprawie wspólnego zagospodarowania i możliwości wydobycia ze złóż gazowych B4 i B6,
- prowadzenie analiz i prac poszukiwawczych w celu potwierdzenia możliwości zagospodarowania nowych obszarów.

Na lądzie:

- podpisanie porozumienia o współpracy z Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem (PGNiG) w zakresie poszukiwań i wydobycia węglowodorów ze złóż konwencjonalnych i niekonwencjonalnych, a także współpracy handlowej na koncesjach lądowych należących do PGNiG.

Litwa

- sfinalizowanie przez LOTOS Petrobaltic zakupu pozostałych 50% udziałów w spółce UAB Manifoldas i przejęcie tym samym nad nią kontroli,
- wykonanie wierceń sześciu otworów produkcyjnych,
- prowadzenie analiz potencjału niekonwencjonalnego na Litwie.

Norwegia

- w ramach projektu Yme podjęcie działań ukierunkowanych na odzyskanie kapitału zaangażowanego dotychczas w ten projekt,
- działania w celu zakupu udziałów w złożu produkcyjnym na Norweskim Szelfie Kontynentalnym,
- wykonanie wierceń dwóch otworów poszukiwawczych na koncesjach PL 497 i PL 498,
- pozyskanie dwóch nowych koncesji poszukiwawczych (PL 643 i PL 655) w ramach rundy licencyjnej APA 2011.

W 2012 r. produkcja ropy naftowej w Grupie Kapitałowej LOTOS Petrobaltic wyniosła łącznie 262,3 tys. ton, z czego:

- 187,7 tys. ton wydobyto w Polsce,
- 74,6 tys. ton wydobyto na Litwie.

Wydobycie gazu ziemnego w 2012 r. wyniosło 20,9 mln Nm^3.

W segmencie poszukiwań i wydobycia na bieżąco

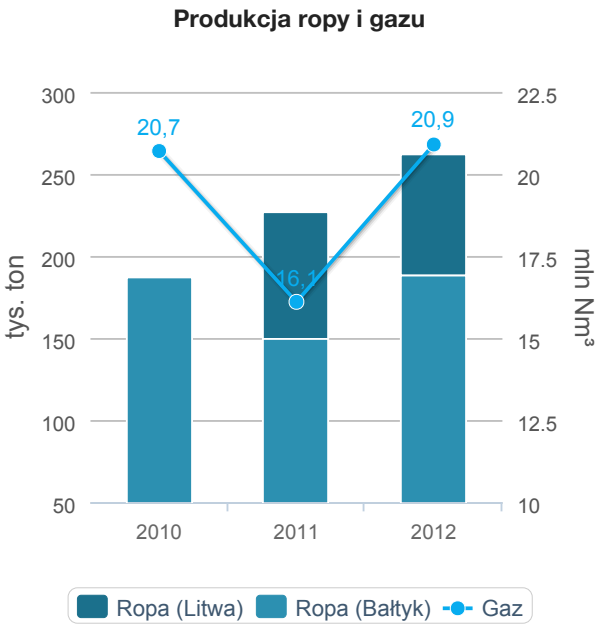

prowadzimy działania w celu rozpoznania nowych perspektywicznych obszarów występowania ropy naftowej i gazu ziemnego. Realizowane prace poszukiwawcze, w tym badania sejsmiczne i wiercenia poszukiwawcze, mają na celu potwierdzenie występowania węglowodorów przed przystąpieniem do zagospodarowania złoża. Obecnie prowadzone przez nas prace poszukiwawcze na Morzu Bałtyckim obejmują przede wszystkim analizy potencjału zasobowego i możliwości zagospodarowania potencjalnych obiektów na koncesjach: Gotlandia, Łeba, Sambia E i Sambia W, a także prace związane z przygotowaniem do wiercenia otworu poszukiwawczego w ramach koncesji Rozewie.

Na Norweskim Szelfie Kontynentalnym w 2012 r. zakończyliśmy wiercenie dwóch otworów poszukiwawczych, nie uzyskując jednak przepływu węglowodorów. Pozostałe prace poszukiwawcze na koncesjach norweskich obejmują przede wszystkim wykonanie badań sejsmicznych.

Planowane prace poszukiwawcze na Litwie obejmują wiercenia poszukiwawcze na obszarze spółki UAB Manifoldas, rozwinięty program badań sejsmicznych, analizy możliwości intensyfikacji wydobycia poprzez zatłaczanie CO_2 na złożach, a także dalszą ocenę potencjału niekonwencjonalnego.

Plany rozwoju

W 2012 r. zawarliśmy dwa istotne porozumienia, które wspierać będą w nadchodzącym czasie realizację naszej strategii w segmencie poszukiwań i wydobycia ropy naftowej.

Współpraca z PGNiG

We wrześniu 2012 r. zainicjowaliśmy współpracę z Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem w zakresie poszukiwań i wydobycia gazu ziemnego oraz ropy naftowej ze złóż konwencjonalnych i niekonwencjonalnych, a także współpracy handlowej. Celem porozumienia jest zintensyfikowanie prac poszukiwawczych na terenie Polski. Przeanalizowaliśmy potencjał wydobywczy siedmiu koncesji poszukiwawczych należących do PGNiG. Do dalszych badań wytypowaliśmy cztery obszary koncesyjne położone w województwie pomorskim i zachodniopomorskim. W kolejnym etapie współpracy opracowany zostanie program działań na wybranych koncesjach wraz z oceną ekonomiczną projektów. Program określi niezbędne prace w zakresie badań sejsmicznych i wierceń poszukiwawczo-wydobywczych, mających na celu odkrycie i potwierdzenie zasobów oraz wspólne zagospodarowanie złóż węglowodorów zarówno konwencjonalnych, jak i niekonwencjonalnych.

Porozumienie z CalEnergy Resources

W październiku 2012 r. LOTOS Petrobaltic wspólnie z CalEnergy Resources Poland zawarły umowę dotyczącą wspólnego zagospodarowania złóż gazowych B4 i B6. Projekt przewiduje współpracę w formule spółki celowej (po wniesieniu do niej koncesji), w której udział w zysku i kosztach będzie kształtował się na poziomie 51% dla LOTOS Petrobaltic oraz 49% dla CalEnergy Resources. Zgodnie z programem prac przygotowawczych pozyskanie danych sejsmicznych i wybór wstępnej koncepcji zagospodarowania zaplanowano na lata 2013-2014. Po zakończeniu tego etapu, partnerzy będą mogli podjąć ostateczną decyzję inwestycyjną odnośnie zagospodarowania złóż. Przedsięwzięcie pozwoli LOTOS Petrobaltic na realizację prac poszukiwawczych i zagospodarowanie także innych zasobów, które potencjalnie mogą zostać połączone ze złożami B4 i B6.

W segmencie poszukiwawczo-wydobywczym planujemy w 2013 r. następujące działania:

Polska

Morze Bałtyckie:

- kontynuowanie procesu zagospodarowania złoża ropy naftowej B8: wiercenie dwóch otworów produkcyjnych, proces organizacji finansowania, projektowanie techniczne i kontraktacja,
- bezpieczne kontynuowanie wydobycia ropy naftowej ze złoża B3: naprawa platformy bezzałogowej PG-1 i restart produkcji z węzła PG-1,
- przygotowanie do zagospodarowania złóż gazu ziemnego B4 i B6 we współpracy z CalEnergy Resources: prace

sejsmiczne na koncesjach poszukiwawczych Gaz Południe i Gaz Północ, w ramach których znajdują się złoża gazowe B4 i B6, pod kątem uściślenia i modyfikacji koncepcji gospodarowania złóż,

- zagospodarowanie obiektu B28S: wiercenie otworu poszukiwawczego dla potwierdzenia występowania węglowodorów i w przypadku pozytywnych wyników, rozpoczęcie procesu zagospodarowania obiektu,
- kontynuowanie prac poszukiwawczych w celu rozpoznawania perspektywicznych struktur na pozostałych koncesjach.

Na lądzie:

- współpraca z PGNiG w zakresie poszukiwań i wydobycia gazu ziemnego oraz ropy naftowej ze złóż konwencjonalnych i niekonwencjonalnych.

Norwegia

- zabezpieczenie strategicznych interesów Grupy Kapitałowej LOTOS w ramach projektu Yme i działania w celu odzyskania kapitału zaangażowanego w projekt,
- działania ukierunkowane na zakup złoża produkcyjnego w ramach realizacji strategii wzrostu wydobycia i zarazem optymalnego scenariusza odzyskania środków zamrożonych w projekt Yme.

Litwa

- zwiększenie i utrzymanie wydobycia ropy naftowej na poziomie ok. 100 tys. ton rocznie,
- kontynuacja prac wiertniczych: wykonanie pięciu nowych otworów produkcyjnych, kontynuacja prac poszukiwawczych również w zakresie potencjału niekonwencjonalnego.

Działalność operacyjna

Zgodnie z celami strategicznymi Grupy Kapitałowej LOTOS dążymy do utrzymania wysokiej konkurencyjności rafinerii Grupy LOTOS w Gdańsku. W 2012 r. zrealizowaliśmy przyjęte założenia w zakresie polityki poprawy efektywności procesów produkcyjnych, której najważniejszymi elementami było:

- podłączenie, sprawne uruchomienie i ciągłe wykorzystywanie gazu ziemnego do produkcji gazu wodorowego, produkcji pary wodnej w elektrociepłowni i jako podstawowe paliwo dla pieców technologicznych,
- zagospodarowanie hydrowaxu,
- efektywne wykorzystywanie instalacji ROSE i hydrokrakingu MHC w zagospodarowaniu ciężkich pozostałości próżniowych,
- poprawa konwersji w instalacji MHC oraz
- podjęcie produkcji ksylenów w nowo wybudowanej instalacji.

W celu dalszego zwiększania efektywności realizowanych procesów produkcyjnych zamierzamy w 2013 r. zrealizować szereg przedsięwzięć, w tym poprawić stan techniczny wszystkich instalacji produkcyjnych poprzez przeprowadzenie remontu okresowego Wiosna 2013 oraz zakończyć wdrażanie Systemu Zarządzania Energią.

Podejście do zarządzania

Działalność operacyjna w Grupie Kapitałowej LOTOS skoncentrowana jest na prowadzeniu działalności rafineryjnej i dostarczaniu na rynek wysokiej jakości produktów przy jednoczesnym optymalnym wykorzystaniu potencjału produkcyjnego i minimalizacji niekorzystnego wpływu na środowisko.

Segment operacyjny obejmuje działalność rafinerii w Gdańsku oraz spółek zależnych o charakterze produkcyjnym i wspierającym. Do spółek tych zaliczają się: LOTOS Czechowice, LOTOS Jasło, LOTOS Serwis, LOTOS Lab i LOTOS Straż. Rafineria Grupy LOTOS jest największym w grupie kapitałowej zakładem produkcyjnym.

Dokonania

Rok 2012 był dla rafinerii Grupy LOTOS kolejnym rekordowym okresem. Przerób ropy wyniósł 9,67 mln ton. Był to najwyższy wynik w historii rafinerii w Gdańsku. Oznacza to średnioroczne wykorzystanie zdolności przerobowych rafinerii na poziomie nieco powyżej 92%. W trakcie roku obciążenie rafinerii dostosowywane było do bieżącej sytuacji rynkowej, co skutkowało zwiększaniem przerobu w okresach wysokich marż rafineryjnych. W okresie od września do października 2012 r. wykorzystanie zdolności przerobowych naszej rafinerii przekroczyło 100%.

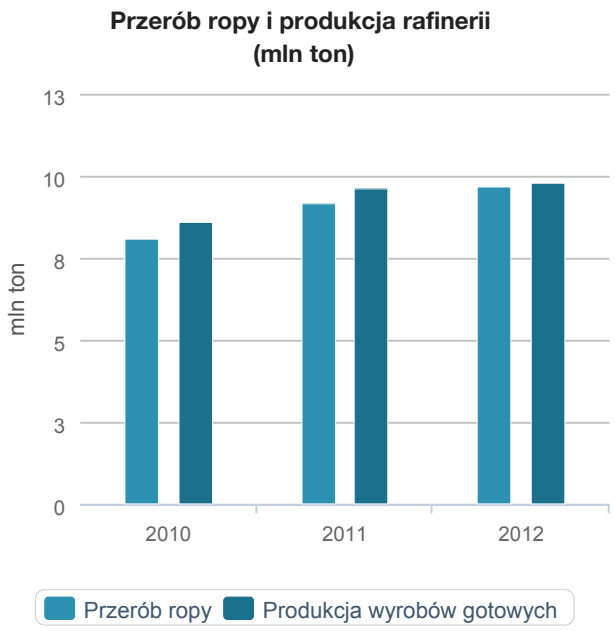

Źródło: Opracowanie własne Grupy LOTOS.

Dominującym gatunkiem przerabianej ropy, podobnie jak w latach ubiegłych, była rosyjska ropa REBCO. Jej udział wyniósł 90,2% i był zbliżony do wyniku z 2011 r. Pozostałą część surowca stanowiły różne gatunki ropy naftowej importowane drogą morską, w tym ok. 180 tys. ton ropy Rozewie dostarczonej przez LOTOS Petrobaltic. Dobór ropy naftowej do przerobu oparty był na procesie optymalizacji produkcji, tak aby wykorzystać nadarzające się okazje na zwiększenie marży przerobowej rafinerii.

Poza ropą do produkcji zużywano również komponenty paliwowe i surowce zakupione do dalszego przerobu oraz dodatki uszlachetniające. Warto wśród nich wymienić biokomponenty (etanol, ETBE, FAME), które dodawane są do paliw, by osiągnąć zakładany Narodowy Cel Wskaźnikowy. W zakresie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych nastąpiła w 2012 r. długo wyczekiwana zmiana. 7 lutego ogłoszono rozporządzenie Ministra Gospodarki zmieniające wymagania jakościowe dla paliw ciekłych, w którym zmieniony został dopuszczalny poziom zawartości estrów metylowych kwasów tłuszczowych (FAME) w oleju napędowym z 5% obj. do 7% obj. W związku z tym 14 lutego 2012 r. w rafinerii została wyprodukowana pierwsza partia oleju napędowego zawierającego 7% obj. FAME, tzw. B7. Zmiana ta pozwoliła na spełnienie wymagań Narodowego Celu Wskaźnikowego w 2012 r. z minimalną sprzedażą czystego biokomponentu, tzw. B100.

Ważnym wydarzeniem w naszej działalności rafineryjnej było uruchomienie rurociągu wysokociśnieniowego gazu ziemnego, który powstał we współpracy z Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem oraz Pomorską Spółką Gazownictwa. Dotychczas rafineria w Gdańsku miała bardzo ograniczony dostęp do gazu ziemnego. Uruchomienie rurociągu, a także towarzyszących mu stacji redukcji ciśnienia umożliwiło rafinerii znaczne zwiększenie zużycia tego ekologicznego i ekonomicznego paliwa. Gaz ziemny jest w rafinerii Grupy LOTOS wykorzystywany, jako paliwo w piecach technologicznych, kotłach zakładowej elektrociepłowni, a także jako surowiec do produkcji wodoru. Gaz ziemny zastąpił zużywany wcześniej olej opałowy, jako paliwo oraz gaz płynny, jako surowiec do produkcji wodoru. Wydatnie zmniejszyło to emisję CO_2 związaną z działalnością rafineryjną.

Miesięczne zużycie gazu ziemnego w rafinerii w 2012 r. wzrosło z ok. 2,5 tys. ton do ok. 35 tys. ton. Pod koniec roku dwa z

czterech kotłów zakładowej elektrociepłowni zostały zmodernizowane do opalania gazem ziemnym. Modernizacja pozostałych dwóch pozwoli na dalsze zwiększenie zużycia tego paliwa.

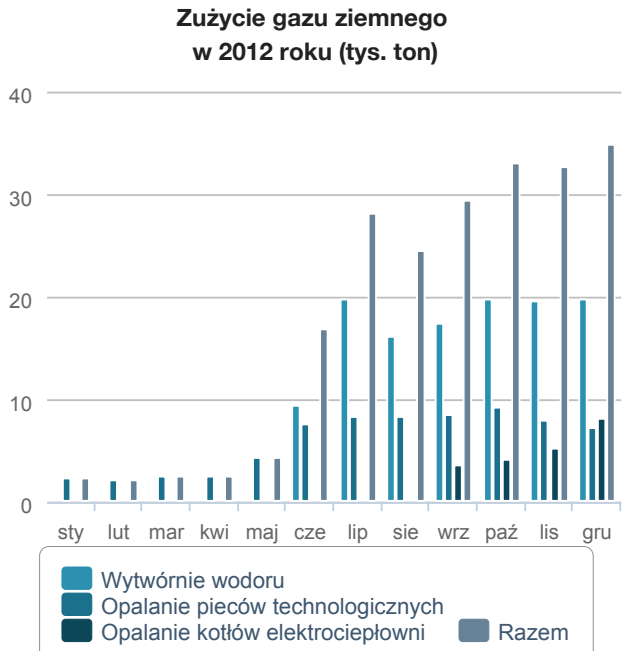

Źródło: Opracowanie własne Grupy LOTOS.

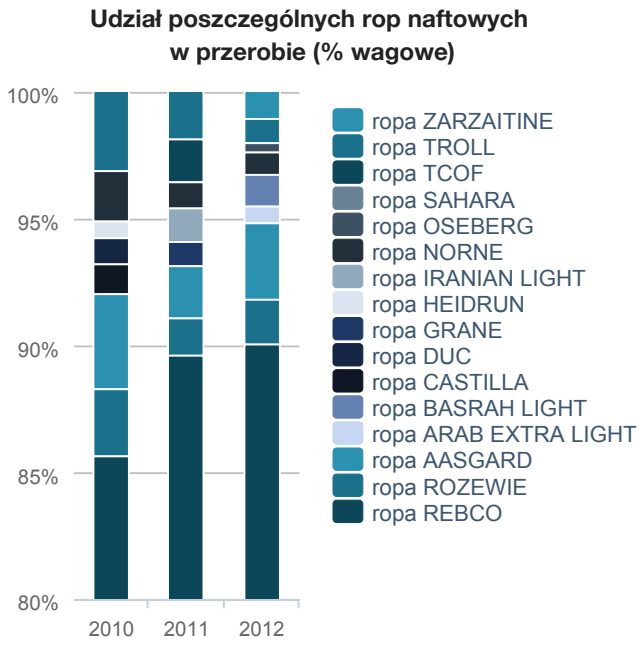

Źródło: Opracowanie własne Grupy LOTOS.

Istotnym wydarzeniem z punktu widzenia dywersyfikacji portfela produktowego było uruchomienie w rafinerii Grupy LOTOS pod koniec maja 2012 r. instalacji wydzielania ksylenów. Instalacja ta wykorzystuje jako surowiec tzw. reformat – wysokooktanowy komponent używany w produkcji benzyn. Z reformatu odzyskiwana jest frakcja zawierająca ksyleny – węglowodory wykorzystywane w przemyśle petrochemicznym. W ten sposób zmniejszona jest pula komponentów benzyn motorowych, na które popyt w Polsce i Europie maleje, a uzyskiwany jest cenny surowiec nie paliwowy. Instalacja wydzielania ksylenów wyprodukowała w 2012 r. niemal 28 tys. ton frakcji ksylenowej.

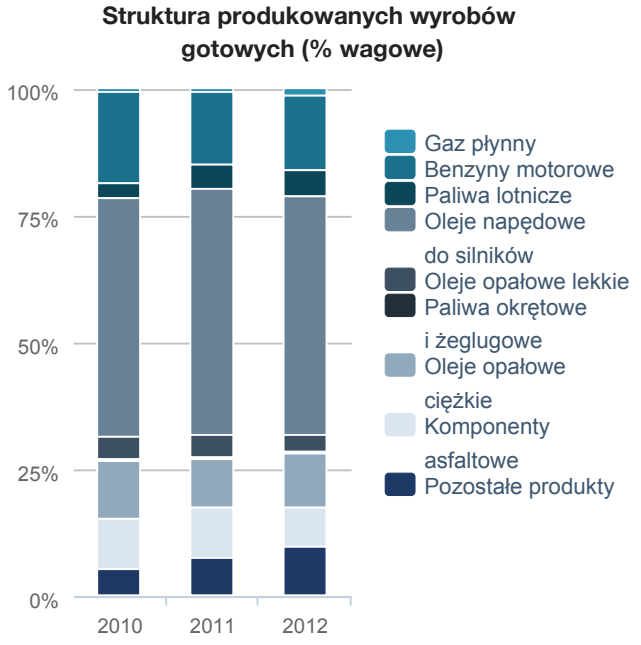

Źródło: Opracowanie własne Grupy LOTOS.

Całkowita produkcja wyrobów gotowych wyniosła w 2012 r. ok. 9,8 mln ton. Tradycyjnie największy udział w puli produktów gotowych miały oleje napędowe, które stanowiły prawie 47% wszystkich sprzedanych produktów.

Wykorzystanie zdolności przerobowych poszczególnych instalacji produkcyjnych zależało w głównej mierze od optymalnego w danym okresie przerobu ropy naftowej, a także od potencjału przerabianych gatunków ropy. Zwiększony przerób ropy, a także zmniejszona produkcja komponentów asfaltowych skutkowała zwiększonym obciążeniem instalacji hydrokrakingu. Dzięki unikalnemu układowi technologicznemu instalacji odasfaltowania pozostałości próżniowej z destylacji ropy rafineria w Gdańsku ma szansę na osiąganie dodatkowej marży z przerobu pozostałości próżniowej w kierunku paliw.

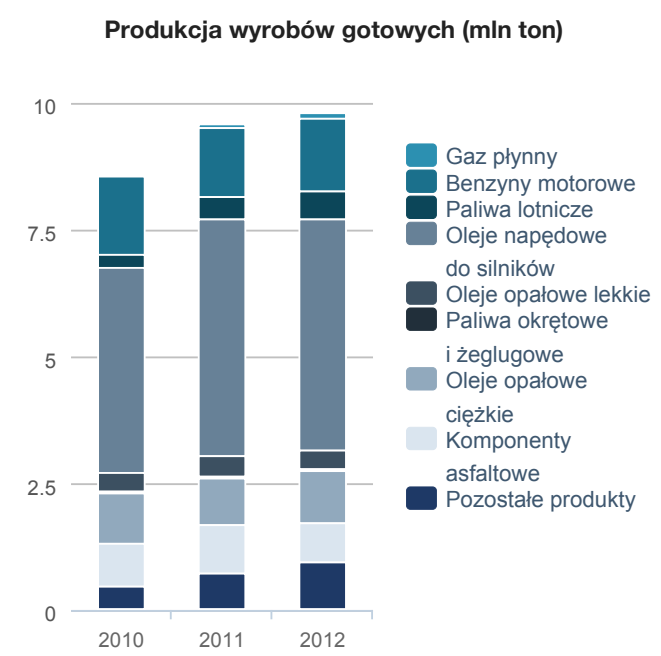

Źródło: Opracowanie własne Grupy LOTOS.

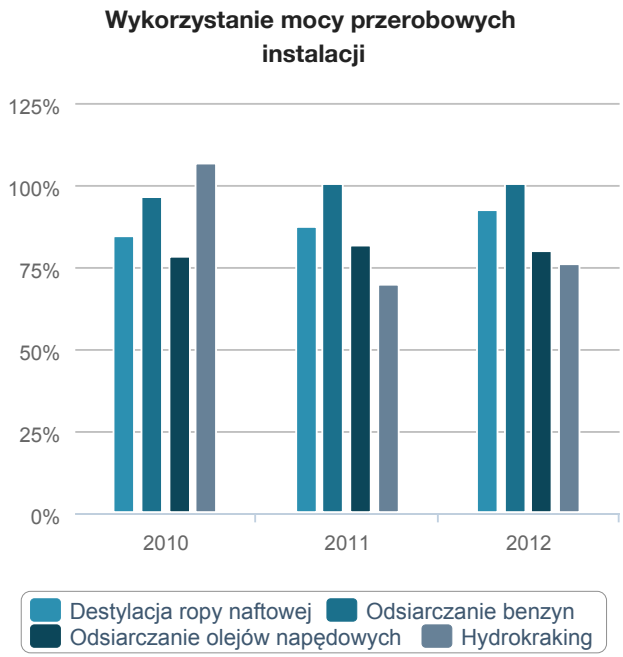

Źródło: Opracowanie własne Grupy LOTOS.

Utrzymanie ruchu

W zakresie zarządzania utrzymaniem ruchu i remontów naszym najważniejszym osiągnięciem w 2012 r. było zapewnienie pracy podstawowych instalacji produkcyjnych i pomocniczych na poziomie dostępności ponad 99,2%. Wynik ten daje Grupie LOTOS miejsce w gronie najlepszych rafinerii europejskich, zgodnie z raportem firmy Solomon. Tak wysoka dostępność instalacji umożliwiła wykonanie założonych planów produkcyjnych.

Bezpieczna i stabilna praca instalacji produkcyjnych i pomocniczych została osiągnięta poprzez zapewnienie wysokiego poziomu obsługi technologicznej i technicznej instalacji, systematyczne podnoszenie kwalifikacji pracowników, wprowadzanie nowoczesnych metod organizacji pracy i przepływu informacji, wdrażanie zasad zarządzania projektami przy realizacji projektów modernizacyjnych i zadań remontowych oraz rozwój profilaktyki i zapobiegania awariom technicznym. Realizacja zadań połączona była z optymalizacją kosztów remontów i utrzymania ruchu z założeniem maksymalnego wykorzystania potencjału spółek w ramach Grupy Kapitałowej LOTOS.

Rok 2012 to także początek działań związanych z wdrażaniem zasad zarządzania ryzykiem technicznym. We współpracy z Urzędem Dozoru Technicznego przeprowadziliśmy pilotażowe wdrożenie metodologii RBI (*ang. Risk Based Inspection*) - planowania przeglądów na podstawie analizy ryzyka w obszarze badań dozorowych, na instalacji reformingu CCR oraz instalacji destylacji atmosferycznej. Prace będą kontynuowane na kolejnych instalacjach.

Rafineria Grupy LOTOS jest jedną z najmłodszych i najnowocześniejszych w Europie. Jest to głównie zasługa zakończonej w 2011 r. inwestycji Program 10+. Średnia wieku instalacji wynosi ok. 11 lat, mimo że rafineria funkcjonuje już blisko 40 lat.

Inwestycje

Do najważniejszych projektów inwestycyjnych zakończonych przez Grupę LOTOS w 2012 r. należy zaliczyć:

- doprowadzenie gazu ziemnego do rafinerii, czyli wprowadzenie gazu ziemnego jako paliwa do pieców technologicznych oraz surowca do produkcji wodoru. Projekt dostarcza istotnych efektów ekonomicznych i środowiskowych. W jego wyniku możemy trzykrotnie zwiększyć dostawy LPG na rynek oraz znacznie zredukować oddziaływanie rafinerii na

środowisko;

- budowa instalacji wydzielania ksylenów, w wyniku której sprzedajemy nowy produkt – ksyleny, będące surowcem do procesów petrochemicznych (produkcji poliestrów) oraz stanowiące rozpuszczalniki do farb i lakierów. W ten sposób zmniejszamy zawartość szkodliwych związków aromatycznych w produkowanych benzynach, redukując jednocześnie koszty operacyjne związane z dotrzymaniem normatywnych limitów zawartości tych związków w benzynach.

Badania i rozwój

W 2012 r. w Grupie LOTOS, w związku ze zmianą przepisów prawnych, opracowano technologię i wprowadzono nowy gatunek oleju napędowego o zawartości do 7% objętościowych estrów metylowych kwasów tłuszczowych (FAME).

Dodatkowo działalność badawczo-rozwojowa Grupy LOTOS koncentrowała się na rozwoju technologii związanych z wytworzeniem i optymalizacją technologii produktów z bloku olejowego. Do najważniejszych osiągnięć w dziedzinie badań i rozwoju technicznego w 2012 r. należy zaliczyć:

- prace badawczo-rozwojowe nad produkcją olejów bazowych grupy II o wysokiej lepkości >10 cSt w 100 ^{0}C, wytwarzanych z frakcji parafinowej;
- opracowanie technologii, produkcja i sprzedaż oleju bazowego grupy II o niskiej lepkości <5,6 cSt w 100 ^{0}C, jako surowca do produkcji olejów silnikowych o podwyższonej jakości;
- opracowanie technologii, produkcja i sprzedaż olejów bazowych grupy I+ w oparciu o nowy półprodukt – frakcję parafinową. Uzyskano wzrost wydajności olejów, co korzystnie wpływa na charakterystykę energetyczną oraz stopień wykorzystania instalacji Bloku olejowego. Oleje bazowe grupy I+ charakteryzują się niską zawartością siarki, korzystniejszą odparowalnością według Noack'a, wyższą zawartością węglowodorów nasyconych oraz bardzo wysokim wskaźnikiem lepkości (99-110);
- opracowanie technologii, produkcja i sprzedaż lekkiego wosku niskosiarkowego w oparciu o nowy produkt – frakcję parafinową. Wosk niskosiarkowy znajduje zastosowanie w produkcji różnych gatunków parafin i specyfików;
- produkcję i sprzedaż olejów bazowych Base Oil SAE 10 LS i Base Oil SAE 30 LS o zawartości siarki poniżej 0,5 %m/m, jako surowca do produkcji olejów silnikowych o podwyższonej jakości.

W zakresie technologii związanych z produkcją asfaltów drogowych:

- kontynuowano prace badawczo-rozwojowe mające na celu opracowanie technologii przyjaznych dla środowiska lepiszczy asfaltowych z dodatkiem destruktu gumowego do drogowych mieszanek mineralno-asfaltowych. W 2012 r. wykonano ostatni etap pracy badawczej, związany z walidacją właściwości wyrobu w zastosowaniu końcowym, tj. wykonanie odcinków doświadczalnych z użyciem asfaltu modyfikowanego z dodatkiem gumy MODBIT 45/80-55 CR. Potwierdzono w praktyce właściwości termostabilności i właściwości reologiczne lepiszcza asfaltowego w mieszankach mineralno-asfaltowych, pozwalające na wdrożenie nowego produktu do sprzedaży w 2013 r.

W 2012 r. prowadzono także prace rozwojowe nad produktami olejowymi wytwarzanymi przez LOTOS Oil. W ramach najważniejszych działań w dziedzinie badań i rozwoju środków smarowych w 2012 r. należy wymienić:

- zakończenie badań nad podniesieniem jakości olejów do samochodów osobowych z wykorzystaniem własnych olejów bazowych na zgodność z wymaganiami Zrzeszenia Europejskich Producentów Samochodów (ACEA) z 2010 r. Pozyskanie Aprobat nastąpi w 2013 r.;
- zakończenie badań nad podniesieniem jakości olejów do samochodów ciężarowych z wykorzystaniem własnych olejów bazowych. Pozyskanie Aprobat nastąpi w 2013 r.;

- zakończenie badań olejów silnikowych do motocykli 4T na zgodność z wymaganiami JASO (*Japanese Automobile Standards Organization*). Pozyskanie licencji nastąpi w 2013 r.;
- wprowadzenie nowych olejów silnikowych do samochodów ciężarowych (Turdus Powertec 3000,Turdus Powertec 5100);
- przedłużenie 44 Aprobat dla olejów smarowych,
- uzyskanie 21 Aprobat dla nowych olejów.

Plany rozwoju

Nasz plan działań nakierowanych na realizację celu strategicznego, jakim jest zwiększenie stopnia konwersji i pogłębienie przerobu surowca, zakładał, że w 2012 r. rozpoczniemy fazę projektu bazowego kompleksu instalacji rafineryjnych, które przerabiać będą ciężką pozostałość ropy naftowej na produkty wysokowartościowe. W końcu 2011 r. podjęto decyzję o wyborze wariantu rozwojowego, polegającego na budowie instalacji koksowania. W 2012 r. została wybrana i zakupiona licencja na proces koksowania, wykonano projekt bazowy instalacji. Zakupiono również technologie procesów towarzyszących oraz przygotowano szereg niezbędnych analiz i założeń technicznych. Rozpoczęto procesy wyboru dostawców mediów i odbiorców produktów. W 2013 r. przygotowany zostanie integracyjny projekt koncepcyjny całego przedsięwzięcia, uzgodnione warunki dostaw mediów oraz odbioru produktów, a także rozpoczęte zostaną działania zapewniające inwestycji odpowiednie finansowanie.

Rozpoczęcie budowy instalacji koksowania będzie głównym wyzwaniem inwestycyjnym Grupy LOTOS do 2015 r. Inne znaczące projekty są w fazie podejmowania decyzji. Związane są one m.in. z węzłem odzysku wodoru i morskim terminalem przeładunkowym produktów ropopochodnych na Martwej Wiśle.

Działalność rynkowa

Działania Grupy Kapitałowej LOTOS w segmencie handlowym koncentrują się na zwiększaniu efektu ekonomicznego poprzez elastyczne sterowanie strumieniem produktów, umacnianie pozycji rynkowej, a także rozwój kontrolowanego i wysokoefektywnego kanału ogólnopolskiej sieci detalicznej. W celu maksymalizacji marży zintegrowanej optymalnie wykorzystujemy aktywa oraz koordynujemy działania w kluczowych obszarach łańcucha dostaw: planowaniu, zaopatrzeniu, produkcji oraz dystrybucji. Kontynuujemy politykę dywersyfikacji dostaw ropy poprzez utrzymanie dostępności zaopatrzenia w ropę dostarczaną transportem rurociągowym i morskim, elastyczny dobór gatunków i kierunków dostaw ropy naftowej, zwiększenie aktywności na międzynarodowym rynku oraz zwiększenie roli własnego wydobycia w zaopatrzeniu w ropę naftową.

Bogata oferta, najwyższa jakość paliw i stała ich kontrola znalazły uznanie w oczach klientów, co pozwoliło zwiększyć w 2012 r. udział Grupy Kapitałowej LOTOS w rynku do ponad 34%. Umacnianie pozycji oraz rozwój sieci przyniosły także 8% udziału w segmencie detalicznym.

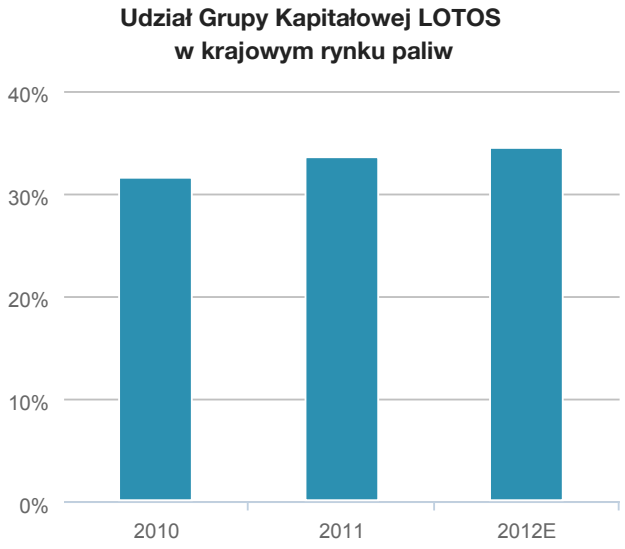

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych POPiHN.

Podejście do zarządzania

W 2012 r. działalność handlowa Grupy Kapitałowej LOTOS prowadzona była zarówno w Grupie LOTOS, jak i w spółkach zależnych, tj. w LOTOS Paliwa, LOTOS Oil i LOTOS Asfalt. Ponadto dwie spółki: LOTOS Kolej i LOTOS Tank prowadziły działalność usługową w ramach Grupy Kapitałowej LOTOS oraz poza nią.

10 stycznia 2012 r. Grupa LOTOS sprzedała 100% udziałów LOTOS Parafiny Sp. z o.o. na rzecz podmiotu spoza grupy kapitałowej.

W 2012 r. przeprowadzono reorganizację działalności w obszarze handlu paliwem lotniczym. Spółka LOTOS Tank początkowo działała w charakterze spółki logistyczno-infrastrukturalnej, świadcząc usługi dla Grupy LOTOS. Pod koniec roku został przygotowany i wdrożony plan przejęcia handlu paliwem lotniczym z Grupy LOTOS do spółki LOTOS Tank. Od 2013 r. LOTOS Tank prowadzi działalność o charakterze handlowo-logistycznym.

Kluczowe produkty segmentu handlowego

Produkty paliwowe	
	Benzyna **LOTOS DYNAMIC 98** - paliwo zapewniające lepsze osiągi i ochronę silnika niż standardowe produkty. Zawiera dodatki o działaniu przeciwutleniającym i myjącym. Podwyższoną zawartość dodatku myjącego stosuje się w celu poprawy czystości silnika i uzyskania dłuższej jego żywotności oraz oszczędności w zużyciu paliwa.
	Olej napędowy **LOTOS DYNAMIC DIESEL** - paliwo dla nowoczesnych silników Diesla, dzięki zastosowaniu komponentów obniżających tarcia w silniku pozwala na lepsze wykorzystanie dynamiki i mocy silnika, zapewnia rozruch nawet przy -32°C . Pakiet dodatków znacznie poprawia przepustowość dysz, smarność, żywotność i efektywność działania silnika.
	Olej napędowy do celów opałowych LOTOS RED (ONDCO) – dzięki specjalnym dodatkom, a także niskiej zawartości siarki produkt posiada unikalne parametry w zakresie odporności na utlenianie, działania antykorozyjnego oraz utrzymywania czystości dysz, co wydłuża żywotność urządzeń grzewczych. Dzięki temu produkt gwarantuje optymalny przebieg procesu spalania oraz spełnia wszystkie wymogi pieców najnowszej generacji. Powyższe właściwości niosą także istotne korzyści dla środowiska poprzez znaczące ograniczenie emisji szkodliwych substancji będących produktem procesu spalania.
	Olej napędowy IZ40 – spełnia wymogi produktu arktycznego, gwarantuje pewny rozruch silnika przy bardzo niskich temperaturach (CFPP -32°C).
	Gaz płynny propan-butan (LPG) – mieszanina skroplonych węglowodorów zawierająca propan i butan jako główne składniki. Dzięki odpowiednim proporcjom obu tych gazów uzyskuje się optymalne parametry eksploatacyjne gazu.
Produkty pozapaliwowe	
Oleje silnikowe	**LOTOS Quazar** – oleje silnikowe klasy premium, stworzone w oparciu o najbardziej zaawansowane technologie. Linia olejowa przeznaczona do samochodów do 3 lat, dystrybuowana poprzez sieć Autoryzowanych Stacji Obsługi. LOTOS Quazar LLIII 5W-30 charakteryzuje się jedną z najbardziej zaawansowanych na świecie specyfikacji technicznych do samochodów osobowych - niemiecką normą VW 504.00/507.00. Olej ten jest przykładem nowoczesnej koncepcji olejów silnikowych, które stają się produktami dedykowanymi użytkownikom konkretnej marki samochodów. W 2012 r. podpisano umowę o współpracy ze Stowarzyszeniem Dealerów Volkswagena i Audi w Polsce, które zrzesza

	podpisanie umowę o współpracy ze Stowarzyszeniem Dealerów Volkswagena i Audi w Polsce, które zrzesza autoryzowanych przedstawicieli niemieckich, czeskiej i hiszpańskiej marki samochodów należących do koncernu VW. Tym samym marki te dołączyły do grona dotychczas współpracujących: Subaru i KIA.
	LOTOS Thermal Control - linia produktów dedykowanych do samochodów osobowych, na którą składają się produkty syntetyczne, semisyntetyczne i mineralne. Linię olejów dla motoryzacji uzupełniają produkty dedykowane do aut starszej generacji (linia City) oraz oleje przekładniowe i płyny eksploatacyjne.
	LOTOS Turdus – linia produktów przeznaczona do nowoczesnego taboru ciężarowego. Oleje spełniają wymagania i uzyskały aprobaty wiodących producentów silników: Man, Scania, Tatra, MB, Volkswagen, Volvo, Renault. We współpracy z międzynarodowymi ekspertami opracowano zmiany technologiczne dla całej linii TURDUS. Uzyskano nowe, zaawansowane technologicznie oleje w celu zapewnienia najwyższego poziomu ochrony silników specjalistycznych, które spełniają także wymogi norm emisyjnych Euro 4, Euro 5 i Euro 6. Technologie wprowadzano sukcesywnie w 2012 r., a zakończenie tego procesu planowane jest w 2013 r. W 2012 r. pracowano także nad unowocześnieniem systemu nazewniczego całej linii, dzięki czemu użytkownicy będą mogli w sposób intuicyjny dobrać odpowiedni środek smarny do swojej floty.
	RG Trans – produkt przeznaczony do taboru ciężarowego starszego typu.
	Agrol - produkty przeznaczone dla rolnictwa, zapewniają niezawodną pracę maszyn w każdych warunkach klimatycznych niezależnie od sposobu eksploatacji. Spełniają wymagania międzynarodowych specyfikacji jakościowych i uznanych producentów maszyn.
	Marinol - wysoce specjalistyczna rodzina olejów dla żeglugi.
Oleje przemysłowe	**Transmil** – oleje przekładniowe.
	Hydromil – oleje hydrauliczne.
	Remiz – oleje turbinowe.
Plastyfikatory	Plastyfikatory klasy **TDAE i RAE** oferowane pod nazwami QUANTILUS T50 i QUANTILUS T60 stosowane przez producentów opon i gumy w Europie i Azji. Produkty te spełniają wymagania unijnego rozporządzenia dotyczącego rejestracji chemikaliów, tzw. REACH i zostały zaaprobowane przez globalne koncerny oponiarskie.
Asfalty	**MODBIT** - zaawansowane technologicznie asfalty modyfikowane, które zwiększają odporność na koleinowanie się nawierzchni, przedłużają jej trwałość i wzmacniają odporność w ekstremalnych warunkach atmosferycznych. W 2012 r. opracowano technologię w zakresie produkcji asfaltów modyfikowanych gumą, które zostaną włączone do oferty w 2013 r.
Produkt petrochemiczny	
	Frakcja ksylenowa – produkt wprowadzony do oferty w 2012 r., otrzymywany w procesie rozdziału reformatu. Służy do produkcji tworzyw sztucznych. Instalacja wydzielania frakcji ksylenowej umożliwia ograniczenie zawartości węglowodorów aromatycznych w puli komponentów benzynowych. Poprawia to elastyczność technologiczną rafinerii, stwarzając możliwość alternatywnej sprzedaży części komponentów na rynek paliwowy bądź petrochemiczny.

Dokonania

Całkowita sprzedaż Grupy Kapitałowej LOTOS w 2012 r. przekroczyła 10,1 mln ton, co oznacza 1% wzrost w stosunku do roku poprzedniego. W największym stopniu przyczyniła się do tego zwiększona sprzedaż ciężkiego oleju opałowego, LPG oraz benzyny surowej. Podobnie jak w 2011 r. wzrosły wolumeny produktów naftowych kierowanych poza granice kraju. Zwiększyła się m.in. ilość sprzedawanych tam olejów napędowych, paliw lotniczych, benzyn silnikowych oraz ciężkich olejów opałowych. Odnotowaliśmy także sprzedaż ropy naftowej pochodzącej ze złóż litewskich, która została skierowana do odbiorców zewnętrznych.

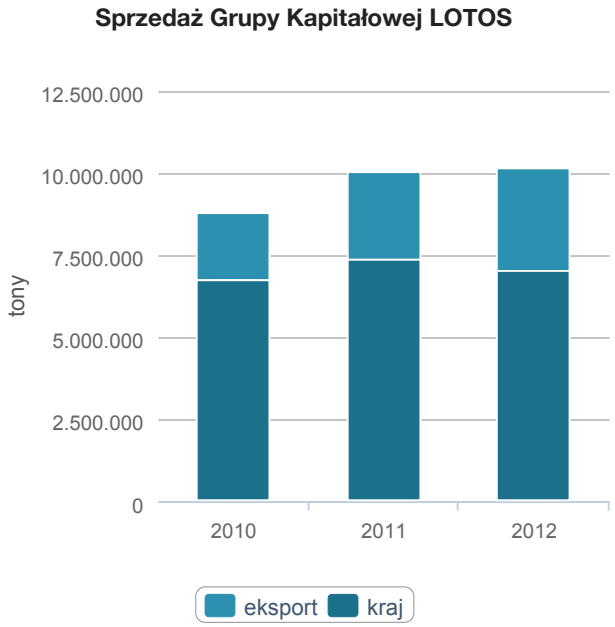

Źródło: Opracowanie własne Grupy Kapitałowej LOTOS.

Sprzedaż paliw silnikowych

Na tle niezmiennie spadającego krajowego popytu na benzynę (-5,4% w 2012 r.), pozytywnym zjawiskiem okazał się wzrost sprzedaży krajowej tego produktu przez Grupę Kapitałową LOTOS o 1% w stosunku do 2011 r. Jednocześnie odnotowaliśmy wzrost o 14% (48 tys. ton) sprzedaży pozakrajowej, która trafiła na rynki krajów skandynawskich i Wielkiej Brytanii.

W 2012 r. w wyniku ujemnej dynamiki wzrostu krajowego popytu na olej napędowy (-9,4% w 2012 r.) sprzedaż krajowa Grupy Kapitałowej LOTOS tego paliwa spadła o 8% w stosunku do poprzedniego roku. Ekspansji sprzedaży w kraju nie sprzyjał także dynamiczny wzrost detalicznej ceny produktu. Korzystnym zjawiskiem okazało się pozyskanie koncernu Shell, jako klienta dla którego jesteśmy dominującym dostawcą oraz kontynuowanie współpracy ze Statoil i BP.

W tym samym okresie odnotowaliśmy trzykrotny wzrost sprzedaży diesla poza granice kraju, a jego udział w całkowitej pozakrajowej sprzedaży Grupy Kapitałowej LOTOS wyniósł ponad 10%. Odbiorcami tego produkty były państwa takie jak Wielka Brytania, Niemcy, Francja, Finlandia, Czechy, Dania i Federacja Rosyjska.

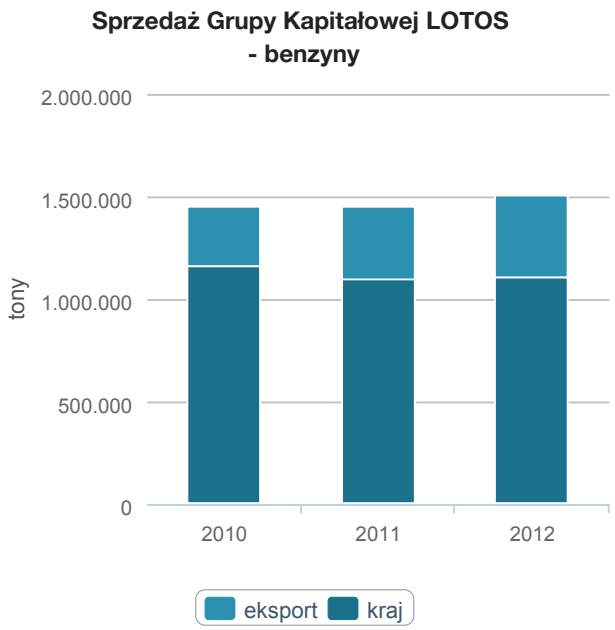

Źródło: Opracowanie własne Grupy Kapitałowej LOTOS.

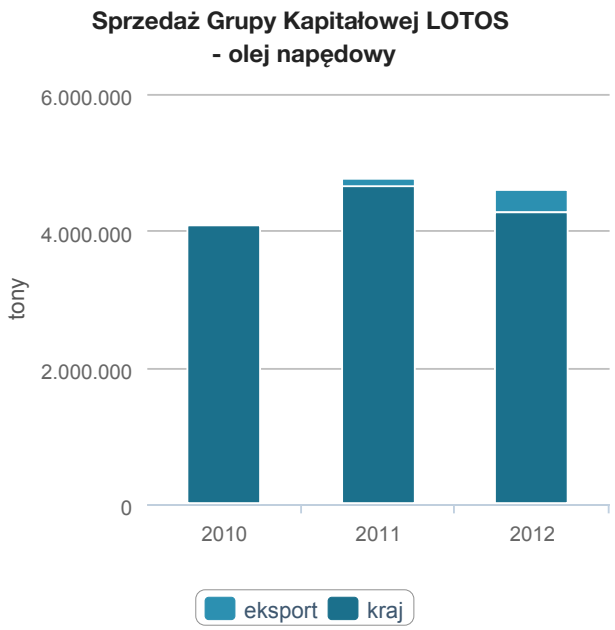

Źródło: Opracowanie własne Grupy Kapitałowej LOTOS.

Sprzedaż oleju napędowego do celów opałowych

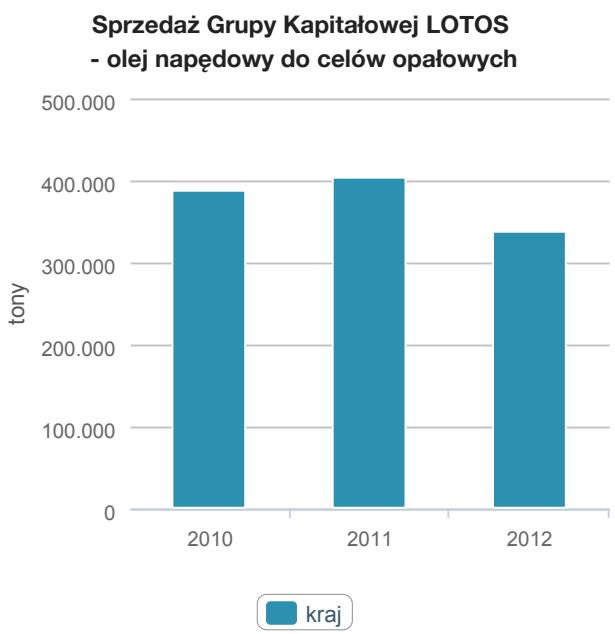

Spadek krajowej konsumpcji oleju napędowego do celów opałowych o ok. 13,9% w wyniku konkurencyjności innych paliw grzewczych sprawił, że w 2012 r. nasza sprzedaż tego produktu spadła o 16% w porównaniu do poprzedniego roku. Podobnie jak w ubiegłych latach, sprzedaż realizowana była wyłącznie na rynku krajowym.

Źródło: Opracowanie własne Grupy Kapitałowej LOTOS.

Sprzedaż paliwa lotniczego

W porównaniu z 2011 r. całkowity wolumen sprzedanego paliwa lotniczego JET przez Grupę Kapitałową LOTOS wzrósł o 40%. Dominującym kanałem dystrybucji tego paliwa była sprzedaż morska, kierowana głównie do Szwecji, Rosji i na Litwę. Ponadto produkt sprzedawany był do Czech. W kraju sprzedaż prowadzona była w oparciu o odbiorców końcowych, instytucjonalnych oraz porty lotnicze. W 2012 r. głównym odbiorcą paliwa lotniczego był Petrolot, zajmujący

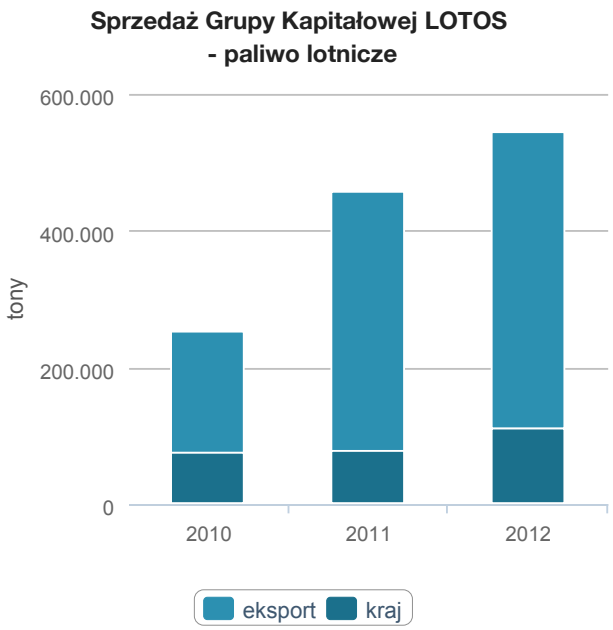

Źródło: Opracowanie własne Grupy Kapitałowej LOTOS.

się dystrybucją tego produktu w całym kraju oraz lotniska we Wrocławiu i Rzeszowie. W ramach sprzedaży krajowej realizowaliśmy także dostawy do odbiorców instytucjonalnych działających w przemyśle lotniczym. Z powodzeniem rozwijaliśmy sprzedaż do klientów indywidualnych, posiadających własne statki powietrzne lub prowadzących działalność w aeroklubach bądź na mniejszych lotniskach.

Sprzedaż produktów olejowych

Łączna sprzedaż produktów olejowych w 2012 r. utrzymała się na poziomie zbliżonym do 2011 r., osiągając wielkość ok. 260 tys. ton.

Dwa główne krajowe kanały dystrybucji stanowiły: sprzedaż hurtowa, realizowana m.in. przez Autoryzowanych Dystrybutorów i Partnerów LOTOS Oil oraz sprzedaż bezpośrednia.

W ramach sprzedaży hurtowej, która stanowi kanał o największym znaczeniu, wprowadziliśmy w struktury handlowe na przełomie roku 2012 i 2013 Autoryzowanego Dystrybutora Branżowego do Żeglugi, co miało pozytywny wpływ na jej efektywność.

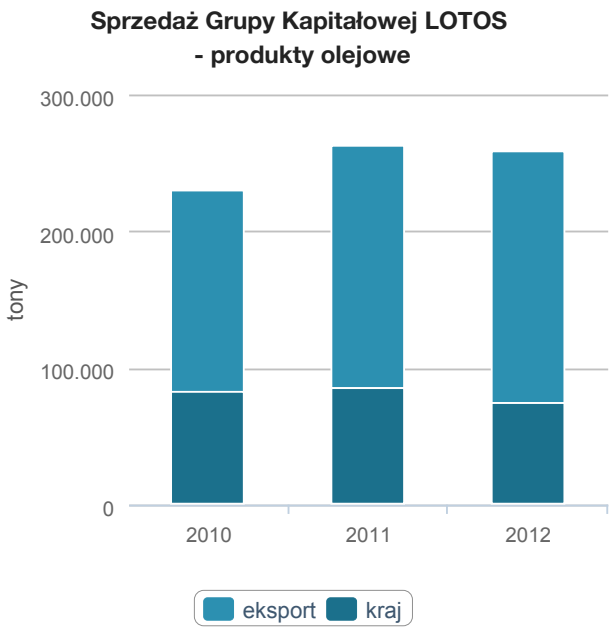

Źródło: Opracowanie własne Grupy Kapitałowej LOTOS.

Głównymi odbiorcami produktów olejowych, poza granicami Polski, były kraje Unii Europejskiej, Azji Centralnej i Środkowej, Bliskiego Wschodu i Afryki. W 2012 r. do grona naszych odbiorców dołączyli partnerzy z Turkmenistanu, Macedonii i Jordanii. Istotnym wydarzeniem handlowym było zawarcie umowy intencyjnej w Azerbejdżanie z przedstawicielami KIA Motors odnośnie możliwości wprowadzenia produktów LOTOS do autoryzowanych sieci dystrybucji.

Sprzedaż asfaltów

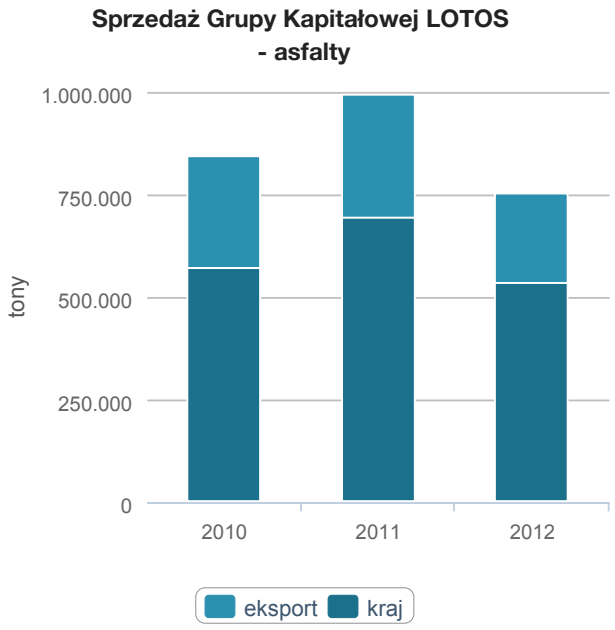

Źródło: Opracowanie własne Grupy Kapitałowej LOTOS.

W stosunku do 2011 r. całkowita sprzedaż asfaltów spadła w 2012 r. o 24%. Spadek ten spowodowany był pogorszeniem sytuacji finansowej firm z branży budowlanej, a także kryzysem ekonomicznym w krajach Unii Europejskiej i związaną z nim redukcją inwestycji infrastrukturalnych.

Podobnie jak w latach poprzednich największą część wolumenu sprzedaży asfaltów stanowiła grupa asfaltów drogowych, której udział w sprzedaży wyniósł ok. 80%. Pozostały wolumen to asfalty modyfikowane i emulsje asfaltowe.

Głównym rynkiem sprzedaży poza Polską były kraje Unii Europejskiej, takie jak: Finlandia, Rumunia, Szwecja, Szwajcaria i Czechy.

W 2012 r. utrzymaliśmy pozycję lidera w sprzedaży zaawansowanych technologicznie asfaltów modyfikowanych, oferowanych pod nazwą MODBIT, co znalazło odzwierciedlenie w uzyskaniu dla produktu wyróżnienia Najwyższa Jakość Quality International.

Sprzedaż ciężkiego oleju opałowego

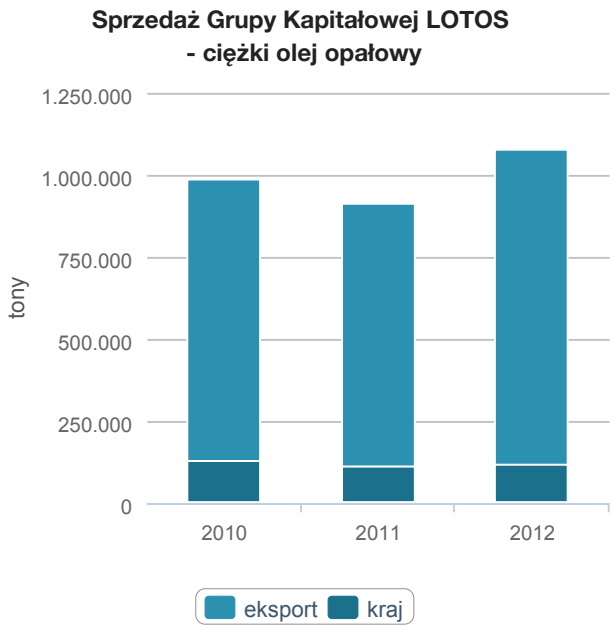

Źródło: Opracowanie własne Grupy Kapitałowej LOTOS.

W 2012 r. wzrost całkowitej sprzedaży ciężkiego oleju opałowego wyniósł 18% w stosunku do roku poprzedniego. Zwiększenie wolumenu na poziomie 3% i 20% zanotowaliśmy odpowiednio na rynku krajowym i poza Polską. Miejsca, do których trafiał ciężki olej opałowy to głównie magazyny w Rotterdamie, porty Skandynawii i innych krajów bałtyckich. Głównymi odbiorcami były firmy z sektora energetycznego.

Sprzedaż LPG

W 2012 r. odnotowaliśmy wzrost sprzedaży autogazu. Sytuacja ta była efektem rosnącego popytu na tańsze paliwo substytucyjne, jakim jest LPG, w obliczu rosnących cen pozostałych paliw silnikowych. Zwiększenie sprzedaży przez

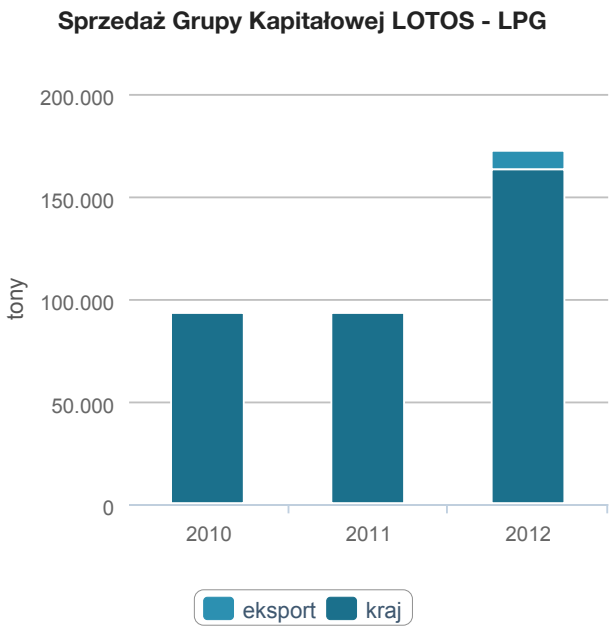

Źródło: Opracowanie własne Grupy Kapitałowej LOTOS.

Grupę Kapitałową LOTOS było możliwe także dzięki wprowadzeniu do sieci rafineryjnej wysokociśnieniowego gazu ziemnego z nowego rurociągu.

Sieć stacji paliw LOTOS

W 2012 r. intensywnie kontynuowaliśmy rozbudowę sieci stacji paliw LOTOS poprzez włączanie nowych obiektów w ramach dwóch modeli biznesowych, tj. w modelu stacji własnych oraz modelu stacji franczyzowych. W obu tych kanałach rozwijaliśmy stacje pod marką LOTOS w segmencie Premium oraz stacje pod marką LOTOS Optima w segmencie ekonomicznym.

Na koniec 2012 r. sieć stacji paliw LOTOS stanowiły:

Segment Premium

- 152 stacje własne
- 124 stacje franczyzowe
- 28 stacji patronackich

Segment ekonomiczny

- 71 stacji własnych
- 30 stacji franczyzowych

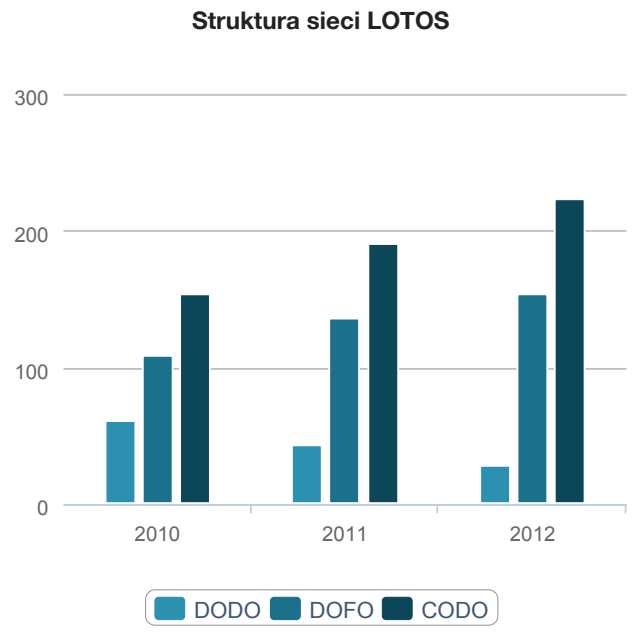

Źródło: Opracowanie własne LOTOS Paliwa.
Legenda: DODO – stacje patronackie, DOFO – stacje franczyzowe, CODO – stacje własne.

Do innych dokonań w segmencie sieci stacji paliw w 2012 r. zaliczamy:

1. rozszerzenie współpracy z flotami obcymi na wybranych stacjach własnych LOTOS;
2. wprowadzenie do oferty LOTOS Biznes możliwości rozliczenia opłat drogowych w krajach Europy zachodniej i viaToll w Polsce;
3. wdrożenie nowej koncepcji wizualizacji segmentu Premium w sieci stacji własnych i franczyzowych;
4. wdrożenie konceptu gastronomicznego Cafe Punkt;
5. pozyskanie pięciu nowych lokalizacji dla sieci stacji autostradowych;
6. rozpoczęcie czwartej edycji programu Lojalnościowego LOTOS Navigator.

Istotnym obszarem działania sieci LOTOS jest sprzedaż pozapaliwowa. W tym zakresie głównymi kierunkami działań w 2013 r., podobnie jak w minionym roku, będą:

- kontynuacja rozwoju kącików gastronomicznych Cafe Punkt,
- poszerzanie oferty produktów gastronomicznych,
- rozwój oferty myjni, w tym bezdotykowych.

LOTOS Optima po roku

Na koniec 2012 r. w sieci LOTOS Optima działało 101 obiektów, co dla spółki LOTOS Paliwa oznaczało podwojenie liczby placówek w tym segmencie w porównaniu z 2011 r. Setna stacja LOTOS Optima została otwarta w Białogardzie w woj. zachodniopomorskim. Obecnie placówki tej sieci działają już we wszystkich województwach na terenie kraju. Stacje własne LOTOS Optima oferują klientom olej napędowy, benzyny bezołowiowe 95 i 98 oraz, odpowiednio dopasowany do segmentu, asortyment produktów i usług dodatkowych.

Maciej Szozda

Wiceprezes
Zarządu Grupy
LOTOS

Udany rok dla stacji LOTOS Optima

Ekspansja działających w segmencie ekonomicznym stacji LOTOS Optima, których liczba w roku 2012 uległa podwojeniu, to niewątpliwy sukces spółki LOTOS Paliwa w niełatwym dla branży paliwowej okresie.

Już ponad dwa lata temu zakładaliśmy dynamiczny rozwój placówek segmentu ekonomicznego i choć wówczas nasze zapowiedzi spotkały się ze sceptycznym przyjęciem rynku, zrealizowaliśmy nasz plan w stu procentach, bijąc jednocześnie polski rekord w liczbie włączonych do sieci nowych obiektów w jednym roku kalendarzowym. To osiągnięcie powtórzyliśmy również w mijającym, niełatwym przecież roku, co daje nam szczególne powody do dumy.

Do korzystania ze stacji LOTOS Optima skłaniają klientów najwyższej jakości paliwa w optymalnej cenie. W dzisiejszych czasach to bardzo mocny argument. Jeśli dodamy do tego dobre lokalizacje, odpowiednio dobrany asortyment towarów oraz wysoki standard usług, otrzymujemy receptę na sukces.

Warunki współpracy, jakie oferujemy partnerom są także bardzo dobre, a nasza oferta franczyzowa konkurencyjna. Składają się na nią przede wszystkim atrakcyjne opłaty licencyjne oraz bogaty pakiet inwestycyjny. Ważnym elementem oferty są również gwarancje badania jakości paliw na koszt LOTOS Paliwa oraz stabilnych dostaw paliw LOTOS oraz możliwość prowadzenia zoptymalizowanej polityki cenowej w oparciu o narzędzia światowego lidera w tej dziedzinie. Z naszego doświadczenia wynika, że potencjalni partnerzy przywiązują dużą wagę także do oferowanej przez nas opcji promowania własnej marki. Dajemy taką możliwość, gdyż prócz spójnego z siecią wizerunku stacji, operator może promować swoją firmę, umieszczając jej nazwę lub znak na pylonie cenowym wspólnie z marką LOTOS.

Oferta LOTOS Optima to propozycja dla wszystkich firm, pragnących współpracować ze spółką LOTOS Paliwa, także tych, które już z nami współdziałają w segmencie Premium. Jeśli takie firmy w ramach umowy franczyzowej chcą zróżnicować ofertę, mogą to zrobić, uruchamiając stację lub kilka stacji LOTOS Optima i poszerzając tym samym swoje portfolio o segment ekonomiczny.

Mimo niełatwej sytuacji na rynku paliw zamierzamy nadal dynamicznie rozwijać naszą ofertę w tym zakresie. Miniony rok potwierdził, że rozwój sieci w segmencie ekonomicznym to dobry kierunek, dlatego w tym zakresie nie planujemy w 2013 roku żadnych zmian. Sukces LOTOS Optima to nie tylko rosnąca liczba stacji, ale również gwarancja jakości sprzedawanych produktów i usług oraz profesjonalna obsługa klientów. Te trzy kluczowe parametry były dla nas priorytetem w latach 2011-2012 i podobnie będzie w tym roku.

Liczba naszych stacji rośnie zarówno z siecią powstających dróg, jak i poprzez budowę i otwieranie zupełnie nowych obiektów, a także adaptację już istniejących placówek. W tym miejscu warto podkreślić, że wszystkie powstają w nowej spójnej wizualizacji, korzystnie wyróżniającej nasze stacje spośród konkurencyjnych placówek segmentu ekonomicznego.
Postawiliśmy na nowoczesny wygląd budynku stacji i jego jasną kolorystykę, która w połączeniu z żółtym liternictwem jest nie tylko unikalna na rynku, ale została także bardzo korzystnie odebrana przez klientów, postrzegających ją jako nowoczesną, atrakcyjną i dobrze dopasowaną do segmentu, w jakim funkcjonują stacje LOTOS Optima. Stacje nie są duże, ale doskonale dopasowane do lokalizacji o mniejszym potencjale.

Jestem przekonany, że 2013 rok potwierdzi sukces naszej koncepcji rozwoju sieci stacji paliw.

Logistyka

Grupa LOTOS prowadzi intensywne działania mające na celu systematyczne usprawnianie procesu logistyki i dystrybucji produktów, surowców i komponentów. Działania te obejmują optymalizację wykorzystywanej siatki baz paliw, transportu kolejowego, morskiego i samochodowego z uwzględnieniem oczekiwań klientów, okresowych wahań sprzedaży oraz dążeniem do ograniczania kosztów w całym łańcuchu logistycznym.

W 2012 r. rozszerzyliśmy zakres usług logistycznych poprzez wdrożenie nowych systemów informatycznej wymiany danych, poszerzenie oferty dystrybucji paliw oraz istotne usprawnienie procesu zarządzania logistyką wtórną. Jednocześnie prowadziliśmy prace przygotowawcze do uruchomienia pełnej automatyzacji i centralizacji procesu obsługi kierowców w bazach własnych. Planowana realizacja tego projektu w 2013 r. pozwoli na spełnienie oczekiwań klientów, standaryzację pracy oraz poprawę efektywności kosztowej.

Sprawnie funkcjonujący system logistyczny pozwolił na zapewnienie bezpieczeństwa dystrybucji Grupie Kapitałowej LOTOS, spełnienie obowiązujących wymogów ustawowych dotyczących tworzenia, utrzymywania i rotacji zapasów obowiązkowych oraz wykonanie Narodowego Celu Wskaźnikowego w zakresie ilości biokomponentów wprowadzanych do obrotu.

W 2012 r. Grupa LOTOS osiągnęła dodatkowe przychody z tytułu świadczenia usług logistycznych również dla firm spoza grupy kapitałowej, w tym usług rotacji paliw oraz sprzedaży na rynku tzw. „usługi biletowej" polegającej na utrzymywaniu w imieniu klientów zapasów obowiązkowych paliw.

Logistyka morska

Logistyka morska jest ważnym elementem w łańcuchu logistycznym Grupy Kapitałowej LOTOS. Połączenie rurociągami produktowymi rafinerii w Gdańsku z bazą przeładunkową paliw płynnych w Porcie Północnym daje nam znaczącą przewagę logistyczną. Transport morski stanowi główną drogę wysyłek eksportowanych przez Grupę LOTOS produktów naftowych oraz istotną część dostaw surowców i komponentów do produkcji. Niewielki spadek w 2012 r. liczby tankowców przewożących ładunki Spółki w eksporcie i imporcie w stosunku do poprzedniego roku należy przypisywać głównie optymalizacji wielkości ładunków (większe ładunki eksportowanych produktów naftowych, szczególnie ciężkiego oleju opałowego) oraz zmianie struktury dostawców biokomponentów (znaczący udział dostaw od krajowych podmiotów).

Baza Przeładunkowa Paliw Płynnych, należąca do Naftoportu, stwarza możliwości przeładunku zbiornikowców o zanurzeniu do 15 m i możliwość załadunku do 150 tys. ton ropy lub produktów naftowych. Dzięki temu Grupa LOTOS efektywnie eksportuje nadwyżki produkcyjne, lokując je głównie na rynkach krajów skandynawskich, północno-zachodniej Europy oraz krajów nadbałtyckich. Bezpośrednie połączenie z portem ułatwia także organizację i prowadzenie importu produktów naftowych, przede wszystkim komponentów oleju napędowego i lekkiego oleju opałowego.

Położenie rafinerii Grupy LOTOS w pobliżu morskiego terminala przeładunkowego ropy naftowej pozwala na dywersyfikację dostaw surowca, umożliwia dostawy ropy naftowej pochodzącej z własnych złóż na Bałtyku i na Litwie, a w przyszłości również z Morza Północnego.

Konsekwentnie dążymy do przejmowania w dostawach morskich gestii transportowej, czyli kontrolowania transportu na jak najdłuższym odcinku łańcucha dostaw, od frachtowania statków po formalną obsługę transportu morskiego. Zapewnia to większą kontrolę i usprawnia proces planowania przeładunków w portach morskich, pozwalając minimalizować przypadki przestoju statków i optymalizować związane z tym koszty. W 2012 r. Grupa LOTOS przejęła większość czynności związanych z samodzielnym pozyskiwaniem tonażu do przewozów morskich, rezygnując z pośrednictwa firm zewnętrznych.

Sytuacja majątkowa

W 2012 r. rozpoczęliśmy prace związane z przygotowaniem kompleksowej modernizacji bazy paliw w Poznaniu. Zakończenie inwestycji planujemy w 2014 r. Projekt zostanie sfinansowany ze środków własnych.

W minionym roku kontynuowaliśmy prace projektowe związane z budową morskiego terminala przeładunkowego na Martwej Wiśle w bezpośrednim sąsiedztwie rafinerii w Gdańsku. Projekt ma na celu umożliwienie przeładunków

komponentów i produktów o jednostkowych wolumenach do 5 tys. ton w eksporcie i imporcie na własnym nabrzeżu Grupy LOTOS.

Spółka LOTOS Kolej w 2012 r. dysponowała parkiem ok. 3,6 tys. wagonów oraz blisko 100 lokomotywami, w tym jednymi z najnowocześniejszych na rynku lokomotywami elektrycznymi Bombardier TRAXX MS/DC i Siemens ES64F4 oraz pociągowymi lokomotywami spalinowymi TRAXX DE.

Transport kolejowy

W celu optymalnego wykorzystania aktywów spółki Grupy Kapitałowej LOTOS zlecają transport kolejowy swoich produktów spółce LOTOS Kolej, która oferuje kompleksową usługę przewozową. Obejmuje ona wszystkie etapy kolejowego transportu towarów wraz z serwisem technicznym taboru. Spółka jest jedynym prywatnym przewoźnikiem w Polsce, który posiada potencjał do obsługi nie tylko przewozów całopociągowych, ale również przewozów pojedynczych wagonów, co stanowi istotną przewagę konkurencyjną na rynku. LOTOS Kolej dysponuje nowatorskim systemem logistyki kolejowej, pozwalającym m.in. w czasie rzeczywistym monitorować położenie i parametry techniczno-handlowe każdego uruchamianego pociągu. Spółka należy do ścisłej czołówki pod względem wykorzystywania najnowocześniejszych lokomotyw w kraju, co wpływa na zwiększenie efektywności przewozów i jest gwarancją jakości świadczonych usług.

Stały rozwój spółki spowodował, że obecnie LOTOS Kolej posiada potencjał pozwalający w pełni zabezpieczyć potrzeby przewozowe spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej LOTOS i w coraz większym stopniu świadczyć usługi przewozowe dla podmiotów zewnętrznych.

W 2012 r. LOTOS Kolej przewiozła ogółem ok. 10,6 mln ton, z czego na potrzeby kontrahentów spoza grupy kapitałowej ponad 4,4 mln ton.

LOTOS Kolej należy do czołowych przewoźników kolejowych w Polsce, zajmując drugie miejsce z udziałem w rynku na poziomie 8,21%.

Udział LOTOS Kolej w krajowym rynku przewozów towarowych w 2012 r.

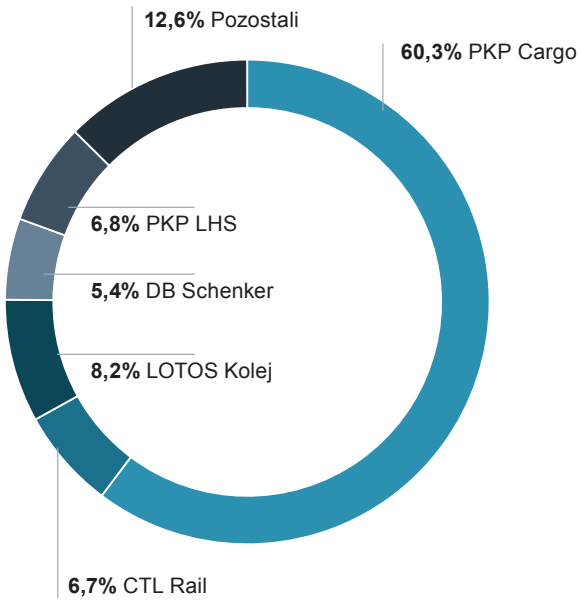

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Transportu Kolejowego, styczeń 2013 r.

Wielkość przewozów kolejowych zrealizowanych przez LOTOS Kolej (tys. ton)

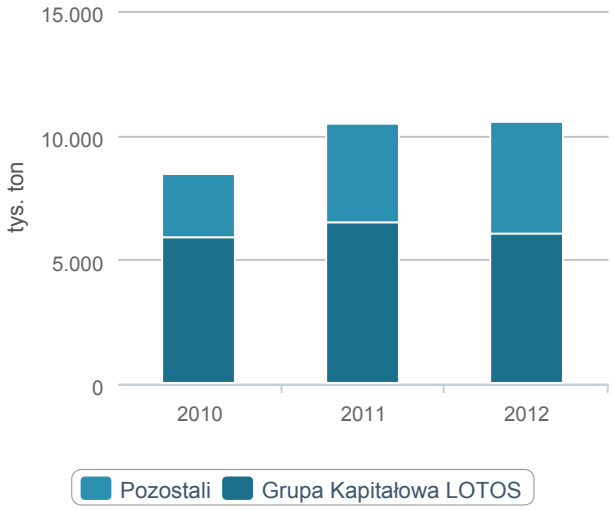

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Grupy Kapitałowej LOTOS.

Plany rozwoju

Perspektywy rozwoju działalności produkcyjnej i handlowej Grupy Kapitałowej LOTOS będą determinowane przez potrzeby rynku i jednocześnie nakierowane na wzrost efektywności wykorzystania potencjału ekonomicznego rozbudowanej i zmodernizowanej rafinerii Grupy LOTOS w Gdańsku.

Paliwa

W obszarze paliwowym planujemy przede wszystkim dalsze włączenia do sieci nowych stacji ekonomicznych LOTOS Optima oraz konsekwentny rozwój segmentu Premium, w tym sieci stacji przyautostradowych. Dodatkowych szans upatrujemy w długoterminowych relacjach handlowych z koncernami międzynarodowymi oraz w rozpoczęciu współpracy z hipermarketami. Będzie to możliwe m.in. dzięki otwartości na nowe rozwiązania ułatwiające wzajemną współpracę i rozliczenia, np. elektroniczny transfer danych i e-faktury.

Oleje silnikowe i przemysłowe

Analizy krajowego rynku środków smarnych w segmencie olejów silnikowych do samochodów osobowych zakładają spadek zainteresowania produktami mineralnymi. W odpowiedzi na niekorzystną sytuację gospodarczą poszukujemy nowych możliwości rozwoju. Dzięki przewadze, jaką stanowi Serwis Olejowy spółki LOTOS Oil, mamy szansę na dalszy rozwój sprzedaży na potrzeby przemysłu i utrzymanie dużych udziałów w rynku.

Asfalty

W 2012 r. nastąpiło załamanie na rynku infrastruktury drogowej. Wiele firm budowalnych, realizujących inwestycje w zakresie budowy dróg, postawiono w stan upadłości likwidacyjnej. Wycofywanie się sektora bankowego z finansowania drogownictwa pozwala prognozować, że sytuacja ta może się utrzymać w 2013 r. Niepewność na rynku budowlanym skłania nas do przyjęcia strategii opierającej się na współpracy z korporacjami budowlanymi, mającymi zapewnione stabilne finansowanie własnej działalności. Wprowadzamy także do oferty nowe technologie i produkty, np. asfalty modyfikowane z dodatkiem gumy. Na 2013 r. planowane jest także przyjęcie nowej polityki handlowej spółki LOTOS Asfalt.

Logistyka

Rozwój logistyki Grupy LOTOS będzie się opierać na optymalizacji łańcucha dostaw, koncentracji działalności operacyjnej, wymianie produktów (SWAP) z innymi uczestnikami rynku, dalszej redukcji kosztów transportu i magazynowania oraz wzroście aktywności i konkurencji wśród podmiotów świadczących usługi logistyczne w kraju.

Trading

Nasze działania w obszarze tradingu w 2013 r. będą koncentrować się wokół optymalizacji struktury gatunków ropy naftowej, polegającej m.in. na zwiększaniu udziału dostaw surowca drogą morską. Przewidywane jest uruchomienie dostaw ropy naftowej wydobywanej przez LOTOS Geonafta na Litwie. Nadal prowadzone będą prace nad doskonaleniem i dalszą integracją kluczowych funkcji i kompetencji niezbędnych do zarządzania marżą zintegrowaną. W związku ze stabilizacją układu technologicznego rafinerii w Gdańsku w zakresie eksportu produktów naftowych nie przewidujemy większych zmian struktury i wolumenu sprzedaży. Wolumen sprzedaży eksportowej zależny będzie od wielkości realizowanej sprzedaży na rynku krajowym, a także od poziomu i struktury przerobu ropy w rafinerii w Gdańsku. Możliwy jest niewielki spadek wolumenu sprzedaży eksportowej ze względu na planowany w 2013 r. postój remontowy rafinerii. Nadal realizowane będą zakupy i pożyczki uzupełniające asortyment produktów naftowych w ramach optymalizacji łańcucha dostaw.